

DRAUGAS

KATALIKIŠKAS LAIKRAŠTIS PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS

VOL. II. (METAI II.)

WILKES-BARRE, PA. BIRŽELIO (JUNE) 9 D. 1910 M.

No. 23.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21st, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897

TREČIOJI NEDĖLIA PO SEKMINIŲ.

Leckija. Rym. VIII, 18—23. — Broliai: Aš manau, kad šių laikų kentėjimai nėra verti palyginti prie busiančios garbės, kuri bus mums apreikšta. Nes sutvėrimo išsiilgimas laukia apreikimo Dievo sunų. Nes sutvėrimas tapo padarytas paduotu tuštybei, ne gerumu, bet per tą, kurs jį padarė paduotu, viltyje; nes sutvėrimas pats savyje taip-pat bus išliuosuotas nuo pagedimo vergijos į Dievo sunų garbės liuosybę. Nes mes žinome, kad kiekvienas sutvėrimas vaitoja ir yra darbe net ikišiol. Ir netik tai jis, bet ir mes taip-pat, kurie turime pirmuosius dvasios vaisius, net mes patįs savyje vaitojame, laukdami pasavinimo Dievo sunų, mūsų kuno atpirkimo, Kristuje Jezuje, mūsų Viešpatyje.

Evangelija. Luk. V, 1—11. — Anuomet, kad minios spaudėsi prie Jėzaus, idant klausytų Dievo žodžių, o jis stovėjo šalia Genezareto ežero. Ir pamatė du laivus, stovinčius prie ežero, o žvejai buvo išėję ir plovė tinklus. O įėjęs į vieną laivą, kuri buvo Simano, prašė jo, kad truputį pavaziuotų nuo žemės. O atsisėdęs mokino minias iš laivo. O kad nustojo kalbėti, tarė Simanui: Užvažiuok gelmėn ir užleiskite jūsų tinklus gaudymui. O Simanas atsakė: Mokytoja, dirbdami kiaurą naktį nieko nepagavome; bet ant tavo žodžio mesiu tinklą. O kad tai padarė užgriebė daugybę žuvų ir plyšo jų tinklas. Ir pamojo draugams, kurie buvo kitame laive, kad ateitų ir padėtų jiems. Ir atėjo ir pripildė abu laivus, taip jog bemaž kone pasinėrė. Ką regėdamas Simanas Petras puolė prie Jėzaus kelių, tardamas. Viešpatie, išeik nuo manęs, nes esu žmogus nusidėjėlis. Nes jį ir visus, kurie su juo buvo, buvo paėmusi baimė iš laimėjimo žuvų, kurias pagavo. Taipos Jokubą ir Joną, Zebedėjaus sunus, kurie buvo Simano draugais. Ir tarė Jėzus Simanui: Nesibijok, nuo šiol gaudysi žmones. Ir ištraukęs laivus ant žemės,ėjo paskui jį, apleidę viską.

“PETRO VALTIS”.

Šios dienos evangelija aprašo atsitikimą, kuomet Viešpats Jėzus, bemokydamas žmones ant kranto ežero Genezareth, išvydo ant vandens dvi valti, iš kurių viena prigulėjo Simonui, paskui pavadintam Petru ir kuris turėjo tapti vietininku Kristaus ir regimąja galva Jo Bažnyčios

ant žemės. Mūsų Viešpats įžengė į tą valtį ir prisakė jos savininkui pasiirti toliau biskį nuo kranto: iš tos valtios, kaipo iš sakyklos, mokino Jis paskui žmones stovinčius ant kranto. Po pamokslui įsakė Simonui užleisti tinklus ant žvejonės, bet Simonas ištikimai atsakė: “Mokytoja, per visą naktį dirbdami nieko negavome, vienok ant žodžio Tavo užleisiu tinklą”. Ką padarius, tokią daugybę žuvų pagavo, jog tinklas ėmė plyšti; pamojo tad į draugus, kurie kitoje buvo valtyje, kad ateitų ir padėtų jiems, ir pripildė abu laivus taip, jog maž negrimzdo.

Įsidėmėk čia du dalykus: Viešpats išsirinkęs Petro valtį, įžengia į ją, — žmonės iš kitos valtios ateina Petru į pagalbą. Taip ir šiandien yra. Kristus yra Petro valtyje arba Katalikų Bažnyčioje; iš ten Jis kalba Petro įpėdinių lūpomis, iš kurių kiekvienas Viešpaties malone yra neklaidingu; iš ten Jis visiems žmonėms įsako rinkties prie Petro ir būti ištikimais jo valiai. Ar mes privalome savo atydą ant tų įsakymų atkreipti ar ne? Ta yra Dievo valia, kad visas svietas Jo įsakymų klausytų ir kad būtų viena ir rami Jo Bažnyčia, o ne šimtai kariaujančių sektų. Mes kasdien to prašome Viešpaties Maldoje: “Ateik karalystė Tavo, būk valia Tavo, kaip danguj taip ir ant žemės.” Danguje yra vienybė, ten nėra atsiskyrimų, nesutikimų ir ginčų. Saldž. Širdies Jėzaus troškimu yra suvienyti dušias, dėl kurių išganymo Jis atėjo. Jis norėtų visus žmones atvesti į vieną tikrą avidę. Tam tikslui Jis ieško nusidėjėlio ir netikinčio ir stabmeldžio ir savo jėškijoje niekad nenuilsta, ir Jo meilė niekad neatšala. “Jis trokšta, sako šv. Povilas, kad visi žmonės būtų išganyti ir kad į tiesos pažinimą ateitų”.

Todėl iš meilės Saldž Jėzaus Širdies ir prisitaikant prie Jos troškimų, mes privalome atlikti dvi priedermi: tvirtais būti vienybėje su Petro laivu, Katalikų Bažnyčia, ir ją visuose geruose darbuose gelbėti; ir antra pridermė: pagelbėti Bažnyčiai savo pavyzdžiu ir gerais žodžiais atvesti kitus žmones į vieną ir tikrą avidę. Kodėl taip mažai mes rūpinamės apie šitą antrą pridermę? Atsimink jog Jėzaus Širdis trokšta žmonių išganymo, jog Ji dėl tų dušių buvo kalaviju perverta; jog mes, už kuriuos taip pat Jėzus mirė, galime prisidėti prie išganymo dušių ir tokiu būdu išreikšti savo dėkingystę už Jo neapsakomąjį gerumą mums nusidėjėliams. Jis mus numylėjo, Jis mums atleido, mes esame apsaugoti Jo Bažnyčios globa; darykime viską ką galime, kad savo laimę suteikti ir toms dušioms, kurias Jis trokšta išganyti.

S.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE.

Baisi mirtis. Balandžio 28 d. Vilniuje 11-toje val. vak. Zavalinės gatvės namų No. 27 kieme iš uždaryto vagonėlio tabokui vežioti pasigirdo baisus riksmas. Netrukus jau vagonėlis buvo visas liepsnos apimtas. Atmušus vagonėlio dureles, rasta ten apdegusi nepažįstamo žmogaus lavona. Spėjama, kad velionies norėta paties nusižudyti, nes ji matę lendant į vagonėlį su degančiu popieru su daūtyse. Atvykusieji ugniagesiai užgesino baigiantį degti vagonėlį. Gatvėje iki išnakčių grūdėsi žmonių būriai.

Papilė, Šiaul. ap. Antrą Velykų dieną buvo pas Pavėnčių B. Montvydą "loterija". Susirinko gana daug jaunimo iš apylinkės kaimų. Vieni šoko, kiti dainavo, visi buvo blaivūs ir linksmi ant tyro lauko. Temstant, sugrįžome į Montvydo namus šoktų. Štai Montvydo sūnus praneša, jog nori gali gauti degtinės, papierosų ir saldinių. Degtinės mėgėjų atsirado gana daug. Veikiai turėjome nustoti šokę, nes išgėrę ėmė daryti netvarką. Pražuvo visas linksmumas. Blaivieji, pasipiktinę tokiu reginiu, pradėjo skirstyties namo. O inkaušusieji išdaužė langus; įsigriovę viralinėn, išvartė kubilus su viralais ir pridarė nemažai nuostolių. Montvydas, matyt sukvietė jaunimą, norėdamas pasipelnėti iš degtinės. Ar gi tai gražu tvirkinti jaunuomenę?

Švėksna, Res. ap. Miestelyje pasipiovė stabu ištiktas Macikas. Pirma norėta nusidurti, bet trumpas peiliukas nepasiekė širdies. Paliko laiškėlį, kuriuo pasisako pats nusižudęs ir kaip savo turtą paskirstęs. Buvo pirmieji vadinamas.

Gedimaičių dvaro kumetis, Verbose nusipirkęs arklių jojo namo ir iškrito. Arklys opiai sumindė vidurius. Gal nebepagys.

Rokiškis, Ež. apsk. Nors gi sykį miela pažymėti, jog valstiečiai pradeda išsizadėti supuvusių papročių per vaito rinkimus. Štai rokiškėnai išsirinko trejiems metams vaitą šviesų, blaivų, kurs pragerti nedavė jiems nei verdingio, p. Kirli. Tad pagyrimas rokiškėnams, o vaitui Kirliui pasveikinimas, kad ne tvirkina žmonių magaryčiomis!

Dysnoje, Vil. g., Apskričio Teismas teisė kunigą Juozą Šalkauskį sulig 4 p. 39 ir 1 p. 94 str. baudžiamųjų įstatymų už sužiedojimą kataliko su stačiatike. Kun. Šalkauskį išsisino. Gynė advokatas Povolockis.

Javų kainos. Kadangi šiais metais laukiama gero javų užderėjimo, miltų kainos Vilniuje žymiai nupuolė. Miesto valdyba žadanti numušti ir duonos kainas. Tam tikslui balandžio 26 d. sušaukė duonkepius šio dalyko aptarimui.

Utena, Ukm. ap. Buvo saulininkų susirinkimas dėl namų statymo. Visa medžiaga jau patiekta, bereikėjo vietos. Taigi visas susirinkimas ėmė prašyti kleboną. Klebonas sutiko duot plečių ir dar pridėjo nuo savęs 10 rb., ragindamas ir kitus padėti pastatyti namus be skolos. Padaryta kontraktas, kuriuo plečius pavedama septyniems visos parapijos atstovams: J. Šapakai, K. Arminui, A.

Ilčiukui, P. Dičiui, A. Leipui, S. Kučiunui ir K. Mockui. Konsistorijos pritarimą išprašyti pavesta kun. Švagždžiui. Namų labai reikia, tad ir konsistorijos leidimo visi laukia.

Dubingiai, Viln. g. Per šv. Jurgio atlaidus buvo daugybė žmonių. Iš Videnišio klebonas atvedė procesiją, kurią dubingiškiai puikiai patiko; vartus papuošdami paveikslais, gėlėmis, rodė per visą parapiją kelią į Dubingius. Gražiai lietuviškai giedodami, videniškėnai įžengė į miestelį, kur juos lietuviškai pasveikino klebonas, sutikęs su minia dubingėnų ir brolija. Dubingėnams leidžiant per mišparų procesiją giedota lietuviškai. Po visam atsisveikinta su ašaromis. Kol neatsiranda agitatorių, višados bus čia malonu ir ramu. Daug buvo ir joniškėnų. Jaučiasi nabagai nuskriaustais; raudėjo, išgirdę lietuviškus giedojimus.

Panevėžys. Mūsų klebonas kun. J. Stakausko sumanymu tapo pagražinti Panevėžio kapai. Pakviestos sodžių ir kai-kurios miesto mergaitės atliko tą darbą — ištaisė dailius takelius, vietomis takelių pakraščiuose prisodino medelių, gėlių ir t.t. Visa tai puikiai išrodo; tik gaila, kad darbas nelaiku atliktas: takus vedant, prisiėjo kai kurie kapai sugriauti.

Liūbavas, Viln. aps. Bal. 20 d. 6-oje val. vak. Liūbavo dvaro netoliese malūno plaukiojo valtelėje K. Kardis 19m. amžiaus ir dvi mergini Vitkauskaitė ir Kučevskaitė. Valtelė iškrypo ir visi trys inpuolė į vandenį. Vandens būta gilaus, todėl Kardis ir Kučevskaitė nuskendo, Vitkauskaitė gi pasisekė išgriebti gyvą. Kardžio ir Kučevskaitės išimta tik lavonai.

Vileika. Naktyj bal. 25—26 d., išmušus langą įlindo į policijos kanceliariją piktadariai, išlaužė užraktus, paėmė isprauninko antspaudą, markių štempelį, raktus nuo policijos archivo ir aukų skrynelę.

Obeliai, Ežer. ap. Kun. Kriščiūno rupesčių neseniai čia susidarė Vartotojų Draugija "Nauda". Narių įsirašė 70. Pajus — 5 rb., įrašomųjų 1 r. Kai-kurie nariai įnešė po keletą pajų. Visuotinasai susirinkimas š. m. 22 d. nutarė sankrovą atidaryti ne vėliau, kaip birželio 1 d. Sankrovos vedėjas p. Zauka, kol kas, tegaus po 25 rb. mėnesiui, patsai samdydamasis sau pagalbininką. Draugijos pirminku išrinktas p. M. Baltakys, kasininku Kun. Kriščiūnas, sekretorium p. Latačka, vargon.

Pakretonė, Šv. ap. Čia tebegyvena senė 113 metų; prancūzų metais jau buvusi 16 m. mergaitė. Ji gerai tebegirdi, tebemato, tebeateina į bažnyčią už 6 varstų. Tik anūkai nebenori jos laikyti.

Joniškis, Viln. g. Lenkai, laimėję bylą bal. 11 d., pradėjo visiškai atvirai lietuvius naikinti. Jų agentai primušė Mykolą Reimą, užpuolė miške vakarą ir, kad nebūtų į jo šauksmą atbėgę žmonės, tai gal ir visiškai būtų užmušę. Dabar tik kelias skyles galvoje pradaužė, kūną mėlynai sudaužė, drabužius suplėšė. Užpuolė einant Nemenčinan į teismą. Reimas susiprantęs lietuvis. Dar pirmiau už lietuvių vystę primušta Bilinskaitė. Byla užvesta.

Dvarų parceliavimas. Kaip jau buvo rašyta, Nariškinas pardavė dalį Gruzdžių dvarų (Šiaulių pav.) V. Bankui (per 7000 deš.), kuris tą plotą skiria rusams. Dabar, kaip praneša "Kurjer Lit." No. 97, Nariškinas parduodas kuo-

ne visus Gruzdžių dvarus, apie 20 tūkst. deš., kurie irgi per V. Banką žada tekti rusams kolionistams. Ant to ploto būsią pastatytos cerkvės, mokyklos, pataisymo kolionijos prasikaltėliams, kurie imsis iš didelio dabar statomo už 300 tūkst. rublių Šiaulių kalėjimo.

Svetimų elementų atsidanginimas Lietuvoje apima vis platesnes rybas; nekalbant apie Kauno ir Vilniaus gubernijas tos kolionizacijos vilnį jau persiliejo ir į Suvalkų guberniją, — kur pereitais metais Naumiesčio pav. išparceliuotas rusams Sviatošino dvaras.

Nauja bažnyčia. Snipiškio parapijonims vidaus reikalų ministeriją leido statyti Vilniaus priemiestyje "Sol-taniškiai" naują katalikų bažnyčią.

Seinai. Šiomet čionai pirmi metai laikomos lietuvių kalba Gegužinės pamaldos, kurios atsibūna šeštą valandą rytą. Lenkiškai, kaip ir visados, pusiau šeštos vakarą. Labai mums lietuviams malonu garbinti savo Karalienę savąja prigimta kalba.

Kunigų permainingos žemaičių vyskupijoje. Kun. Tiška, Lausodžio filijalistas, ir kun. Gudavičius, Belmonto fil., sumainyti vietomis; Kun. Eidimtas iš Moniškių filijos perkeltas Jokūbavos filijon; kun. Jonas Butkevičius, Jokūbavos fil., perkeltas Salantų altarijon; kun. Narkevičius, Kulvos fil., — Šventybraščio filijon; kun. Stakauskas, Vilkijos kamend. — Kulvos filijon.

Kunigų teismas. Bal. 30 d. Kauno suvažiavimo teismas nagrinėjo penkių kunigų bylą: kun. Olšausko, Galkaus, Rakausko, Benediktavičiaus ir Barausko. Visi buvo kaltinami už nepildymą vidaus reikalų ministerio įsakymo, priimant stačiatikius katalikų tikėjiman, pranešti apie tai gubernatoriui. Visi kunigai išteisinti.

Mirė Orzeškienė. Gardino mieste, gegužės 5 dieną mirė garsi lenkų rašytoja Eliza Orzeškienė. Gimė ji 1842 m. Gardino gub. ir apskr. Pradėjo rašyti 1866 m. 1907 m. visa Lenkija iškilmingai šventė 40 metų jos literatiško veikimo. Svarbesni jos raštai (apysakos): "Nad Niemnem", "Cham", "Meir Jezofowicz". Vienas jos veiklas "Niziny" yra prisavintas lietuvių dramatiškajai raštijai vardu "Dumblynė".

Teismas. Vilniaus Teismo Rumai bal. 27 d. teisė 11 žmonių dusėtiškių dar už 1905 m., iš jų Stauskį nuteisė 3 mėn. tvirtovės, o kitus išteisino.

Šiauliai (Kauno gub.). **Kratos.** Iš didžiosios pėtnyčios į subatą Šiaulių policija su žandarais vidurnaktį darė kratas pas kaikuriuos įtariamus žmones; pas siuvėją Juozą Stankuną rado Šiaulių Liet. soc.-dem. org. antspaudą ir du valsčiaus antspaudų ant pašpartų spaudžiamu ir nemažai pašpartinių blankų; taip-gi rado keletą revolverių ir kiek tai literatūros su atsišaukimais; pas jį buvo nesenai apsigyvenęs Viktoras Matuzas siuvėjas ir jį už tą patį kaltina, nors V. Matuzas ir visiškai galėjo nežinot, kas pas J. Stankuną yra.

Tą pačią naktį krėtė pas Alfonsą Mickevičių ir pas Joną Medžiauskį; pas juos rado tik po keletą egz. nesuvis legališkos literatūros, iš tų kaikuriuos buvo leistos, bet paskui vėl uždraustos. Krėtė pas Stasiulienę ir dar pas kaikuriuos žydus. Juozas Stankunas su Matuzu sėdi kalėjime ir sunkiai kaltinami, o kiti palikti ant tolimesnio tirinėjimo. Kiek girdėjome, areštuotieji spėja, kad iš jų

pačių draugų atsiradę išdavikai, kurie juos amžinai suėdė.

"L. Ū."

Alvitas (Vilkaviškio ap.). Neseniai per sueigą raštininkas apskelbė, kad valsčiaus kasoje yra likusių 165 rublių 85 kap., ir paklausė, kam šiuos pinigus paskirti. Apšviestiesni ūkininkai norėjo paskirti našlaičių išlaikymui, kiti tiltams, o dar kiti raštininkui, kasieriui ir vaitui. Viršų gavo tie, kurie norėjo intikti valsčiaus ponams. Raštininkui paskirta 70 rub., kasieriui 70 rub. ir vaitui — 15 rub.

Biržiai (Kauno gub.). Sausio mėnesyje tapo užregistruoti Biržių ūkio Ratelio įstatai. Ratelis apima du valsčius: Biržių ir Gulbinų. Metinis mokestis nariams 50 kap. Antrą Velykų dieną buvo pirmasis visuotinasai Ratelio susirinkimas. Išrinkta valdyba: pirmininku išrinktas p. Stanislovas Ordinčius baigęs užsienyje augštesnį agronomijos mokslą, geras agronomijos žinovas; vice-pirmininku grafas Česlavas Komorauskas, vienas iš geriausių apygardoj agronomijos žinovų; kasieriu p. Jonas Sprindys, sekretorium p. Povilas Jakubėnas ir į valdybos narius pp. Kun. K. Rimkevičius, Mykolas Jastrzembskas ir Kregždė. Prie pasekmingo darbavimosi toks Ratelis gali daug gero atnešti mūsų ūkininkams, ypatingai išeinant į vienasėdijas: užtat pageidaujama, kad kodaugiausia ūkininkų prisidėtų prie to Ratelio.

Šandubré (Gardino gub.) Mės prigulime prie Ratnyčios parapijos (Viln. gub.). Kleboną turime labai gerą, darbštą. Jis karštai platina šviesą ir blaivybę. Bet mės jo neklausome, o kadangi neklausome, daug nelaimių atsitinka—jaunikaiciai peiliais varstosi! Du vyrų padėjo gyvastį dėliai degtinės!

Gardiniečiai lietuviai, nedarykime sau gėdos prieš mūsų brolius, pasirodykime, kad mūsų Gardino gubernijoje nors ir maža saujelė, bet esame geri, susipratę ir šviesūs Lietuvos sūnūs!

Gelgaudiškis (Naumiesčio ap.). Dvarininkas Komaras parsigabeno darbininkų iš kitur: yra rusų, lenkų, — iš viso apie 60 — 70 žmonių, o mūsų žmonės turi važiuoti Amerikon.

Vargas su mūsų ponais!

Vaješiškis (Ežerėnų ap.). Žemė pas mus gera, tik bloga, kad gyvename kaimais, geriau būtų išskirsčius vienasėdžiais. — Žmonės dar mažai apsišvietę.

Punskas (Suvalkų apskr.). Po mūsų parapiją valkiojasi kažin iš kur atsibastę "geradariai" ir prikalbinėja ūkininkus, kad per juos parsisiųzdintų sau kas ko reikalauna: kuliamažą mašiną, plūgą, drapaką ir t. p. Ūkininkes kviečia užsisakyti sau drapanas ir kitokių joms reikalingų daiktų. Kainas paduoda visai žemas. Klausiami iš kur jie yra ir iš kur parsisiųzdįs daiktus, vieni sakosi iš Austrijos, kiti iš Peterburgo, kiti dar iš kitur ir parodo pasportus. Kas užsisako kokį daiktą, turi duoti jam 1, 2, 3 rub. ir daugiau rankpinigių ir gauna kvitelį. Gavus prekes išsyk pinigų taipogi, girdi, nereikės mokėti, nes bus reikalauta tik dalimis per keletą metų. Dauguma žmonių intikėjo ir pripylė tiems ateiviams kišenes pinigų, o dabar laukia savo prekių.

Ar negeriau lietuviams pirkti vely savo vartotojų draugijų sankrovose, nes tokie ateiviai tai apgavikai.

IŠ LIETUVIŠKŲ DIRVŲ AMERIKOJE.

CAMBRIDGE, MASS.

Nors socialistams čia nesiseka tečiau jie vis dar nesiliauja kelti čia teatrus ir prakalbas. Bet Cambridge'o lietuviai kuo toliau, tuo daugiau susipranta, pradeda skaičiuoti katalikiškus laikraščius, o socialistus kalbėtojus varyti tiesiog nuo... scenos.

Geg. 14 d. vietinė socialistų kuopa "Aidas" vaidino dramą vardu "Blinda". Publika užsilaikė neromia: švilpė, trepsėjo kojomis, spjaudė, rėkė ir kitokiais būdais išreiškė savo neužsiganėdinimą. Labiausiai nepatiko scena, kurioje apsivilkęs kunigo drapanomis vaidintojas davė šliubą vienai porai. Kilo toks trukšmas, kad kurtiną reikėjo nuleisti žemyn ir vaidinimą pertraukti. Socialistai bandė dar 21 d. gegužio vaidinti tą pačią dramą, bet negavo salės. Ant rytojaus (geg. 22 d.) Lietuvos Sunų draugijos komitetas parengė prakalbas. Tapo užkviesti kalbėti pp. Gegužis, Michelsonas, Bagočius ir d-ras Matulaitis. Publika leido užbaigti kalbą d-rui Matulaičiui ir p. Bagočiui, bet nedavė kalbėti Gegužiui ir Michelsonui, nors šie po kelis sykius buvo atvėrę savo burną.

Cambridge'ietis.

PITTSTON, PA.

Čia sustraikavo visi brekeriai Pennsylvania Coal Co. Darbininkai skundžiasi ant to, kad kompanija per daug juos "dekiuojanti": uždirbti nieko, esą negalima. Tarp straičininkų daug lietuvių. Reikalas atiduotas Taikos Komisijai (Conciliation Board). Unijos vyresnybė liepė darbininkams grįžti darban ir laukti komisijos nusprendimo. Bet darbininkai nelabai nori eiti atgal į darbą: sugrįšime, sako, tai paskutinį kailį nulups. Tegul tuojau tiesą padaro, skriaudas atlygina, tai eisime, o taip dirbti uždyką, kaip dirbome ligišiol, nenorime. Taip kalba darbininkai.

Reporteris.

CHICAGO, ILL.

Susiv. L. A. paminėjimui savo šiomietinio Seimo Chicagoje atmušė tris tukstančius medalių su tokiu antrašu: JUBILIEJINIS SEIMAS, S. L. A. 25. Chicago 1910. — Medalis atmuštas neblogai. Gaila tik, kad gerą medalio išvaizdį biaurina netikusiai sukomponuota įtalpa. Medalio viduje, ant karališkos skraistės, padėta žirgvaikis, viršuje karališkas vainikas su kryžiumi, o šalyse velniai su ragais. Medalio autoriai, tokį darbą darydami, gal turėjo mintyje ir katalikus ir laisvamanius į Susiv-ą prigulinčius, kad vieniems ir kitiems įtikti. Bet tegu žino, kad toks dalykų susitvarkymas yra tai paniekinimas krikščionių ženklo. Katalikai neprivalo tokio medalio imti, nei pas save laikyti. S.

EAST ST. LOUIS, ILL.

Nors apie šio miesto lietuvių mažai lietuviškuose laikraščiuose terašoma, tečiau jie verti paminėjimo. Ypač, kad net anglų laikraštis "East St. Louis Gazette" plačiai apie mūs brolius rašė 21 d. gegužės. Turiu mintyje lietuvių parodą.

15 d. gegužės vietiniai lietuviai turėjo vieną puikiausių parodų šiame mieste. Kas įstabiausia, kad į kelias valandas ją surengė. Subatos vakare ir tai gana vėlai pasirodė klebono atsišaukimai, kad ant rytojaus lietuviai stotų į parodą ir iškilmingai pasitiktų J. M. Vyskupą S. S. Ortynskį, D. D., kuris atlankys lietuvių bažnyčią. Nedėdienyje po abiejų mišių gyvu žodžiu paragino prie parodos. Nekurie juokėsi, kad iš tų šiaudų, girdi, nebus grūdų. Bet 3-čią val. popietų, girdisi muzikė ir miesto gatvėse pasirodo benas 68 vaikų, visiems žinomų kaip "Father Dunne's News Boys" iš St. Louis, Mo., paskui jų eina sąnariai šv. Jurgio draugijos, paskui jų seka Juozapinė draugija, toliaus šv. Kazimiero draugijos nariai, ant galo parapijonai. Už pėstininkų važiuoja karieta, keturiais baltais arkliais, joje šypsosi lietuvių klebonas, kun. J. A. Gadeikis, S. Jociis ir J. Milašius ant gražių žirgų tvarkos daboja. Perėję kelias gatves sustojo ties namų Bellevillės vyskupijos pavyskupio, kur tuo laiku buvo J. M. vyskupas Ortynski. Paėmę jį kitomis gatvėmis grįžo į lietuvių bažnyčią. Netoli nuo bažnyčios patiko juos moterų draugijos ir baltai apsirėdžiusių mergaičių pulkelis, kurios žolynus barstė. Bažnyčioje laukė vyskupo keli kunigai. J. M. vyskupui atvykus tuoj prasidėjo mišparai. Žmonių taip daug prisirinko, kad kokie 3000 netilpo bažnytelės sienose.

Po mišparų J. M. vyskupas pasveikino susirinkusiuosius lietuviškai, o kun. V. Daukantas pasakė gražų pamokslą. Po pamokslo vyskupas palaimino susirinkusius švenčiausiuoju ir, suteikęs jiems popiežiaus palaiminimą, apleido bažnyčią.

J. M. vyskupas Ortynskas nevartoja lotynų kalbos bažnyčioje. Jis ir yra rusinas, o rusinų bažnytinės apeigos labai panėšios graikų bažnyčios apeigoms. Jis yra visos Amerikos rusinų vyskupu ir neužilgo įsteigs Seminariją. Toje seminarijoje gerai būtų ir lietuviams mokytis, ba viską išguldytų lietuviškai, tik dogmatškąją ir moraliskąją teologiją mokytų lotyniškai. Ypač tiktų toji seminarija atvykusiems iš Lietuvos ir nemokantiems anglišką kalbą.

Lietuviai jokių išlaidų tai parodai neturėjo, ba už viską, kaip karietą ir kitką, pats klebonas užmokėjo. Tai gi be kaštų gražiai pasirodė prieš svetimtaučius. Bytik vienybė ir susipratimas tarp jų viešpatautų.

Šį rudenį tikimės turėti lietuvišką mokyklą ir knygyną senoje bažnyčioje, nes dievmaldystės bus jau naujoje mūro bažnyčioje.

Nors mūsų lietuviai ir gražiai pasirodė parodoje, tečiau turi jie dideles ydas. Pirma, pertankiai lanko karčemas, kurių East St. Louis'e nestokuoja; vienų lietuvių saliūnų yra net 28. Antra, kad tankiai rengdami balius ar piknikus, niekad atskaitų neišduoda, taip kad jokio pelno nuo balių ar piknikų nelieka. Taip daryti negražu, pasitaisykite.

Žemaitis.

AMSTERDAM, N. Y.

Seniai jau nieks iš Amsterdamo neatsiliepia. Pabandyčiau aš ką nors parašyti.

Balandžio 23 d. mūsų miestelį aplankė garsusai drū-

tuolis Stasys Cyganevičia, — “Zbyszko” vadinamas. Imtynėsna ėjo su vokiečiu Berne, na ir žinoma, kaip visus iki šiol, taip ir jį lengvai paguldė. Vokietys labai tvirtas vyras: jam atsirėmus ir pora arklių negal jo iš vietos išjudinti, o Zbyszko jį mankė, kaip duonkepis tešlos gabalą. Vokietys pailso, kriokė ir dūsavo, kaip arklys dideliu vėžimu apsunkintas; Zbyszko nors iškaito, bet neišrodė nuilsęs. — Pabaigęs su vokiečiu darbą ir išsimaudęs viešbučio maudyklėje, Zbyszko atsilankė pas mūsų kleboną kun. J. Žydanavičių. Prie vakarienės klebonas užklausė Zbyszko, ar jis tikrai paeina iš lietuvių? Zbyszko tąpat patvirtino, kas jau buvo rašyta “Drauge”: jo diedukas lenkmečio laiku apleido Lietuvą ir iškeliavo Galicijon. Tėvas jo Martynas mokėjo da poteries lietuviškai, bet “aš, sako Zbyszko, lietuviškai jau nemoku. Linkiu laimės Lietuvai ir lietuviams lygiai kaip lenkams ir Lenkijai. — Mokykloje mus mokino, jog privalome savitarpyje mylėti ir kits kitam gero velyti”. Atsitikus progai, pakėlė jis ir toastą — “Lai gyvuoja Lietuva, lai gyvuoja Lenkija, te lietuviai su lenkais, kaip broliai gyvena”. Žinoma, iš buvusių nieks prieš tokį toastą neprotestavo, nes mes lietuviai lenkams blogo nevelijame. Jei atsiranda neapykanta, tai ją gimdo ne visi Lenkai, bet tik jų partija “Endekai”. Te jie nurimsta, o lietuviai bus ramūs. Zbyszko yra persitikrinęs jog vaidus tarp lenkų ir lietuvių sukėlė vokiečiai ir rusai. Apsėjime Zbyszko labai mandagus ir linksmas. Žadėjo apsilankyti Amsterdame da syki, kada nors.

— Kaip pasirodo, amsterdamiečiai-lietuviai tai darbštūs ir sumanūs žmonės. Tame atžvilgyje jie žymiai perviršija lenkus. Mūsiškiai noriai stveriasi vaizbos (prekystės). Štai pavyzdys: apie 80 žmonių, ar daugiau, sutvėrė draugovę mėsinyčios uždėjimui ir valgomųjų daiktų sankrovai. Tam tikslui pasamdė namą ir 21 d. Gegužio atidarė krautuvę. — Lai gyvuoja nauja pas mus bendrovė ir te jai klojasi kuogražiausia. Yra bet ir pavyduolių Gėda jiems, kad nevelija gero saviems. — Sekminių trečią dieną, papūtė po pietų vėjalis, na, ir naujai statomąjį ant 9-ųjų šeimynų T. Veresiackui namą sugriovė. Priežasčia nelaimės buvo tas, kad kontraktierius latvy, pastatęs ant trijų augščių namą, nesutvirtijo jo viduryje nei viena siena. Namas griudamas vieną latvį užmušė ir vieną lietuvių sužeidė. Kontraktierius pats pateko ligonbūtin, kur areštą ant vargšo uždėjo.

Gaspadorius.

WORCESTER, MASS.

Gegužės 30 d. buvęs pašventinimas vėliavos šventojo Jurgio draugijos. Pamokslas pasakytas kun. Jakaičio. Pae mus šv. Jurgio dienos evangelijos žodžius: “Kaip vynmedžio šakelė negali atnešti vaisiaus pati iš savęs, jei nepasilieka vynmedyje, taip nei jūs, jei manyje nepasilikssite”, pamokslininko išvedžiota, reikalinga esą pasilikti Kristuje, idant veiksmai atneštų vaisių ir žadintų visus spiestis prie Kristaus ir jojo vėliavos, kad pasiekti visų bendrą pastarąjį tikslą.

Pusę ketvirtos po pietų tą pačią dieną pradėta dainos ir prakalbos. Dainuota bažnytinių mažesniųjų ir didesniųjų chorų po keletą dainelių su įvairiais pasisekimais. Kun. T. Žilinskas kalbėjęs aplink tėvynės meilę ir apšvietą. Žin-

geidesnė ir guvesnė buvusi antroji dalis, ypač kada kalbėtojas ėmė pritaikinti apskelbtąsias tiesas. Auditoriją užėmė ypač atsaka ant užklauso: “ką aš skaitau apšviestu”, kame pasirodė, kad ne tie, kurie gyrėsi ir skelbėsi apšviestūnais, ale kurie yra išėję mokslus. Pasak kalbėtojaus, net tuos, kurie atiduoda savo lavonus sudeginiui nepripažintiną pažangiais, nes tuosyk reiktų, girdi, pripažinti stabmeldžius už pažangiausius, apšvieščiausius.

Kun. Urbanavičia visų pirmučiausia savo kalboje davęs tėvynės meilės pavyzdžius iš senovės Graikijos ir Lietuvos istorijos. Tolymsnėje sekoje rimtos savo kalbos gvildeno gan painius ir sunkius (be pagalbos ateities) išrišimui klausimus, būtent: kokia tauta Amerika būsianti užgyventa ateityje? Ar lietuviai užsiliksią Amerikoje? Sulyg kalbėtojo, nors tai esanti ne jojo išgalvotoji nuomonė, yankees neužsiliksią Amerikoje, nes viena, kad jie esą silpni, o antra, vedą nemoraliską gyvenimą ir toji tauta atnaujinimo reikalaujanti. Sulyg to principo, kalbėtojaus duota atsaka ir antramjam užklauso, t. y. tieji lietuviai užsiliksią, kurie bus sveiko kūno ir doros. Užtatai esą, reikia nepaleistuvauti, negirtuokliauti, švariai užlaikyti namus ir save.

Deklamuoję vaikučiai: Mat. Bezgilis—Jakšto “Padėk Dieve”, Magd. Pečiuliūtė—“Kas ką veikia”, Pranckevičiukas—“Į karę”. Pranckevičiukas be abejo užsitarnavęs vardą deklamatoriaus, mergaičių-gi net išsyk sunku buvę suprasti, kad jos ne angliškai, ale lietuviškai eiles recituojančios...

Dainos sudainuotos ir pažymėtinosios mažesniojo choro “Eikim sesės į darželį”, Margalio ir “Kaip-gi gražus darželis”, didesniojo-gi “Paskutinė vasaros rožė žydi”, “Sugrįžk Sūnau suklydęs” ir kitos. Abudu choru vedė žinomas mūsų vargonininkas Čiurlionis. Jojo brolis Petras taip-jau gabus muzikos dirvoje paskambino ant piano ir tuomi užsibaigė smagioji dalis, nes nuo penkių prasidėjo prozaiškoji — šokiai, etc. Vis-gi š. Jurgio draugija surengė, matytina, ir šį-tą kilnesnio. Žmonių būta netoliese tūkstančio, tai-gi retai kada tiek.

— Tą pačią dieną žinomas mielaširdystės darbais Mickevičia, lenkų ir lietuvių “niezaležnikų” vadas Providence, dar vieną kartą savo gerą širdį parodė, nes paėmęs užmokestį atsibaldė į Worcesterį ir radęs prieglobą pas J. Rudį (2 Perry ave.) atlaikė savotiškas mišias ir suvienijo moterystėn žinomą “gerą kataliką” Joną J. Pupį su Mare O. Lileikis. Liūdininkais buvę ne geresnės rūšies žmonės, nes Adolpa Lileikis ir Kazys Stankus. Už šitą pasielgimą Mickevičiai galėjo riestai prisieti, kad kas būtų užsiuntęs policiją, nes Mickevičia peržengė įstatus būdamas iš kitos valstijos ir jei jaunavedžiai būtų nusidanginę į Providence, tai jie būtų peržengę Rhode Island'o valstijos tiesas, kurios reikalauja kad ten būtų išsimti “license” penkes dienas prieš šliūbą.

— Ponas Vieraitis su savo draugija kėlęs balių, nesakau nieko aplink pasisekimą...

— Baigusioji augštesniąją mokyklą Aviečiūtė su dideliais pagyrimais važiuoja į Šveicariją, Genėvą, lavintis toliau mokslo dirvoje; ketina triusti lingvistikos srityje. Tai gabi mergysčia, tik kad per daug valios turėjo ligšiol, tai-gi atsiskyrus nuo tėvų gali ir visai suklysti, ypač jei atminti josios būdas.

Lengvapėdis.

POLITIŠKA PERŽVALGA.

Belgija.

Rinkimuose į parlamentą katalikai nustojo dviejų sėdynių. Šimet liberalai ir socialistai ėjo išvien prieš katalikus, kurie 26 metai, kaip valdo šią šalį. Katalikams vis-gi pasiliko 6 balsai didumos. Liberalai ir socialistai reikalavo įvedimo betikybinių (neutralinių) mokyklų vieton katalikiškųjų.

Vengrija.

Rinkimai į parlamentą atsižymi dideliu karštumu. Visi ne-madiarai sudarė sąjungą ir varo karštus kursty-mus prieš Khuen—Hedervery'o ministeriją. Kaip rodo-si, madiarams bus sunku užlaikyti savo didumą.

Prancuzija.

Praeitą sausio mėnesį kapitonas Fiegenshuh (alzatietis, bet Prancuzijos tarnystoje) paguldė galvą Wadai, Prancuzijos Kongoje, per vylių vietinių karalėlių. Jisai ir jo kareiviai tapo išmušti. Tuomet valdžia nusiuntė kapi-toną Chauvelot'ą atmonyti už skerdynę. Dabar pareina ži-nia, jog prancuzų ekspedicija nusisekė. Šimtas negrų drauge su šešiais karalėliais tapo užmušta; visi ginklai tapo nuo jų atimti. Tokiu budu tapo atmonyta už pran-cuzų kraują.

Nicaragua.

Vyresnybės kareiviai po generolais: Lora, Godoy ir Chavarra pasitraukė nuo Ramos ir Bluefields'o, kurie bu-vo apgulti. Tas pasitraukimas buvo paskaitytas sumuši-mu. Bet prezidentas Madriz tvirtina, kad jokio sumuši-mo čia nėra, kad taip reikėję padaryti dėl strategiškųjų priežausčių.

Danija.

Rinkimuose į parlamentą radikalai, kurie buvo gavę neseniai viršų, pralaimėjo. Todėl pirmas ministeris Zahle atsistatydins, kaip tik karalius sugrįž iš Londono nuo ka-raliaus Edvardo laidotuvių.

Persija.

Nelaiminga šacho tėvynė. Už jos žemes draskosi tarp savęs Maskolija su Anglija taip, kaip už Mandžuriją tą-sosi Maskolija su Japonija. Persija negali net pasisko-linti pinigų be žinios ir leidimo savo dviejų globėjų. Vo-kiečių bankas Teherane siulija persams pinigus už mažes-nį nuošimtį, bet maskoliai liepia jiems imti juos iš Masko-lijos ir mokėti augštesnius procentus. Apskritai Vokietija kiša savo nosį į Persiją, kaip Amerika kiša savo nosį į Mandžuriją. Nesistebėkime tam: juk jinai turi leidimą (koncesiją) praveisti geležinkelį skersai Persiją. Tas geležinkelis suvienytų Indiją su Viduržemių marėmis. Anglijai toks geležinkelis neparanku, nes atimtų pirklybą marėmis, kurią jinai dabar turi užvaldžiusi ir kurios už-valdymas atsiėjo jai baisiais pinigais. Vokiečiai ieško lei-dimo savo projektuojamą geležinkelį sujungti su Kaspi-jos marėmis ir Persijos užtaku. Tatai nepatinka nei Mas-kolijai nei Anglijai, nes sulyg sutarties šiaurinė Persijos dalis pavesta Maskolijos globai, pietinė — Anglijai. Pas-kutiniu laiku Anglijos pirkliai skundžiasi, kad Persijos valdžia neprižiuri tvarkos. Kitais metais per Persijos už-taką budavo įveža į Persiją visokių prekių už pusaštunto

milijonų dolerių, o pernai įvežta tik už pusę tiek. Pasiro-dė, kad siunčiant prekes į Persijos vidurį įvairūs karalė-liai ima nuo karavanų didelį muitą už perleidimą per sa-vo žemę, o kai-kada tie karavanai tampa apiplešti. Nuo-stolių pasidaro daug. Todėl tai vokiečiai bijosi, kad mas-koliai su angliais nepasidalintų Persija ir "neuždarytų du-rių" svetimam kapitolui ir svetimoms prekėms.

Bažnytinės žinios.

Kun. Gramlevičius numirė.

Praeitą subatą, birž. 4 d., 1 valandą popiet numirė Nanticoke, Pa., kun. Bonvenuto Gramlevičius (lenkas). Buvo jisai vienas seniausųjų lenkų kunigų Amerikoje. Gi-mė 1837 m. Zerkove, Poznaniaus provincijoje; 1857 m. į-stojo į pranciškonų zokoną Pelpline, Vakarų Prusuose, į kunigus išventintas 1862 m. Kilus kulturkampfui buvo priverstas važiuoti iš gimtinės šalies. Amerikon atvyko 1875 m. ir tuoju apėmė lenkų parapiją Blossburge, Pa. Po dviejų metų persikėlė į Nanticoke, kur per 33 metus valdė šv. Stanislovo parapiją. Pradžioje jo globoje bu-vo visi lenkai ir lietuviai viso Wyomingo klonio. Kaip o-itekmingiausias kunigas visoje Scrantono vyskupijoje, jisai bandė neprileisti prie lietuviškųjų parapijų tvėrimos. "Pirmiau ant mano delno plaukai užaugs, nekaip atsiras čia kokia lietuviška parapija" — sakydavo jisai. Stojosi kitaip.

Pirm 15 metus, kilus reikalavimams lenko vyskupo, nabašnikas Gramlevičius buvo vienas kandidatų prie fi-joletų. Su kunigais buvo draugiškas ir svetingas, su šiaip jau žmonėmis apsieidavo šiurkščiai. Tas šiurkštumas pa-gimdė kitą parapiją pačiame Nanticoke.

Laidotuvės su didele iškilme atsiliko seredoje, 8 d. šio mėnesio.

Kun. P. Saurusaitis suimtas Prusuose.

Angliški dienraščiai praneša, kad Waterbury'o kle-bonas, kun. Petras Saurusaitis, kursai neseniai išvažiavo į Europą, tapo suimtas parubežyje, Prusuose. Priežastis nežinoma. Kun. S. reikalauja, kad jo pilietybės popieras prisiųstu į Amerikos ambasadą Berlyne.

Išvažiavo į Lietuvą.

7. d. šio mėnesio išvažiavo į Lietuvą atsilankyti pas savo motiną Kingstono klebonas, kun. V. J. Kudirka. Grįš už dviejų mėnesių.

Apėmė Monrtealio parapiją.

Kun. St. Kučas, buvęs kokį laiką šv. Mykolo parapi-joje, Shamokin'e, Pa., apėmė lietuvių parapiją Montrea-lyje (Kanadoje). Shamokino bažnyčioje tuotarpu pamal-das laiko lenkų kunigas.

Nauji vyskupai.

Balandžio m. 7 d. šv. Tėvas pasykrė šiuos vyskopus: Žitomieriaus sufraganas Antanas Karosas paskirtas Seinų vyskupu; Žemaičių sufraganas, kn. Kasparas Cirtau-tas, Žemaičių vyskupu; Pralotas Vincentas Kliučinskas Mogilevo vyskupu; Kanauninkas J. Losinskas, Peterbur-go Seminarijos rektorius, Kelčių vyskupu; Pralotas Riks — Sandomieriaus vyskupu; Pralotas L. Žarnovickis, Pe-

terburgo Dvasiškosios Akademijos rektorius, Žitomieriaus sufraganu. Antroje gegužės pusėje, arba birželio pradžioje bus nuajųjų vyskupų konsekracijos. Neužilgo po konsekracijų laukiama vyskupo atvažiavimo į Seinus.

Naujai paskirtas Seinams vyskupas Karosas iligus metus buvo Žemaičių vyskupo Paliulionio sekretorium, paskui Žemaičių seminarijos rektorium ir Žitomieriaus sufraganu. Gavus spaudos laisvę, J. M. vyskupas Karosas, jauzdamas katalikiškos spaudos svarbumą ir didelį reikalingą katalikiško laikraščio lietuviams, išleidinėjo ir buvo redaktorium "Nedėldienio Skaitymo". Daugiau žinių suteiksime vėliau.

"Šalt."

SCRANTON, PA.

Geg. 9 d. buvo nagrinėjama šv. Juozapo lietuvių bažnyčios byla (reargument) Augščiausiam Teisme (Supreme Court), Philadelphijoje. Byla už bažnyčią tęsiasi nuo 1906 m. Tais metais revoliucijos atbalsis pasiekė ir mūsų parapiją. Sukurstyti įvairios rūšies laisvamanių parapijonai nutarė mitinge išliuosuoti bažnyčią iš katalikiško vyskupo globos. Šalin su vyskupu!... liuosybė, liuosybė!...

Kadangi revoliucionistų anuomet buvo diduma, tai Augščiausias Teismas apeliacijos keliu pripažino jiems viršų 1908 m. Prašalintas iš bažnyčios vyskupas atšaukė kunigą ir pačią bažnyčią pastatė po interdiktą (pamaldų tenai nei po šiai dienai nėra).

Tada doresni parapijonai pamatė, kad padarė klaidą, eidami išvien su bažnyčios priešais. Padrąsinti naujo klebono, kun. J. Kuro, parapijonai laikė antrą mitingą tuose pačiuose 1908 metuose reikale rinkimo parapijos turto globėjo. Diduma balsų globėju išrinktas vyskupas, bet švietiškieji globėjai (dešimts jų) parapijos balso nepaklausė. Atsiėjo šaukties teismo pagelbos. Kovo mėnesyje 1909 m. byla tapo iškelta vietiniame teisme. Kvotimų būgyje teismas — dėlei aiškesnio didumos sužinojimo — pataria nesutikimus užbaigti paprastu rinkimų būdu: kas gaus daugiau balsų, tas ir liks bažnyčios globėju. Kovojančios šalys ant to noriai pristoję. Balsavimai buvo perniai, liepos mėnesyje vietiniame teisme po priežiūra teisėjo Newcomb'o. Rezultatas: vyskupas gavo 84 balsus daugiau — tai-gi tuo pačiu ir turėjo pasilikti bažnyčios globėju. Rodosi, vaidai galėjo tuojau pasibaigti, ypač kad ir teismas apgarsino nusprendimą: "Vyskupas M. J. Hoban yra išrinktas šv. Juozapo parapijos globėju (trustee)."

Bet toli gražu! Įniršę atskileliai apeliuoja į Augščiausiajį Teismą ir per savo advokatą iškelia aikštėn visokius neva nelegališkumus. Ką Augščiausias Teismas dar pasakys, tatau svarbu mūsų parapijai. Jeigu palaikys teisėjo Newcomb'o nusprendimą, tai bažnyčia taps atidaryta pamaldoms; jeigu nusprendimą nuvers, bažnyčia ir toliau pasiliks po vyskupo interdiktą, ir joje nebus pamaldų tol, kol nebus užganapadaryta bažnyčios įstatymams.

Ar-gi mes, katalikai, niekad neatgausime savo bažnyčios? Atgauti labai lengva, jei tik norėtumime, jei tik dviem ponam netarnautumime. Juk sulyg Valstijos tiesomis, mes esame jos savininkais, ne kas kitas. Tai-gi visi, petis į petį suglaudę, ginkime ją nuo priešų! Prieš praeitų rinkimus mūsų klebonas teisingai šaukė: — Tas tūks-

tantis vyrų, kurie šimet ėmė velykines kviteles, tebalsuoja už vyskupą, o bažnyčios neprietelius į ožio ragą suvayrįsime, ir mūsų bažnyčia bus atdara pamaldoms!...

Bet ar mūsų broliai paklausė išmintingo balso? — Toli ne. Tikslai pusė balsavo už bažnyčią. Kita pusė nuėjo išvien su priešais. — Kodėl balsavai prieš bažnyčią? — Girtas buvau, mane tie nevidonai nugirdė; nežinojau, ką dariau...

Tiesa, pats teisėjas daug girtų atstatė: eik, sako, išsipagiriok, o paskui duosi balsą. — Kodėl tu nebalsavai už bažnyčios atidarymą? — Aha, aš nekvailas: jeigu bučiau balsavęs, tuomet smuklėje nei nepasirodyk!...

Keistas protavimas: į bažnyčią neįeisi, tai niekniekis — bet jeigu karčemoje (smuklėje) nepasirodysi, tai jau baisu!...

— Aš nebalsavau, nes vaikų nenorėjau palikti našlaičiais, nes "jie" grąsino mane nušausią, arba užmušią arba darbo įrankius sunaikinsią. — Tiesa, priešai keršijo, kiek galėjo, kur galėjo, pavarė nuo darbo, išvarė iš namų — bet nei vienas nenustojo gyvybės nei nepaliko vaikų našlaičiais. Priešai katalikus iš savo draugijų išmetinėjo, o tatau išėjo dar ant gero mums katalikams. Ar-gi dabar nusigąsime ir rankas nuleisime? — Ne, niekad!

Taip mokino mus mūsų klebonas.

Praeitą nedėldienį vėl išgirdome padrąsinimo žodžius:

— Aimanuojate, klausinėjat — sakė klebonas — kas bus su bažnyčia. Bažnyčia, tai jūsų nuosavybė, kuriai likimą suteikiate jūs patys. Jūsų, ką norite bažnyčios, yra trylika šimtų, nes tiek vyrų šimet ėmė velykines kviteles ir užsimokėjo į parapiją. Tiek šimtų vyrų tai milžinas, prieš kurį mūsų priešai turi sudrebėti, ir tikrai sudrebės, ir iš kelio pasitrauks — jeigu jūs visi to norėsite ir stosite, kaip vienas vyras. Bažnyčios likimas jūsų rankose — tai aišku!

— Jeigu sauja priešų jodinėjo ikišiol ant mūsų sprando, tai mes patys kalti, ir save kaltinkime, o ne vyskupą arba kunigą, kurių gero patarimo neklausome!

Tiesą kalba klebonas, kad mes norime, kad senoji bažnyčia būtų atidaryta. Tai-gi daugiau drąsos, broliai, ir pasitikėjimo savo dvasiškiems vadovams, o priešai išnyks! Tarnaukime Dievui, o ne bedieviams — o pageidaujamo vaisiaus susilauksime tuojau! Mūsų bažnyčia niekad negali pasilikti neprigulminga. Tegul žino tatau visi!

Katalikas.

FONDAS KSAVERO VANAGĖLIO PAŠALPAI.

"Drango" Redaktorius	\$10.00
Kun. J. Kaulakis	5.00
" S. Pautienius	5.00
" M. Pankauskas	5.00
" Fr. Jakštys	5.00
" J. Kassakaitis	5.00
" V. Vizgirda	5.00
" J. Kuras	5.00
" J. Žebrys	5.00

Viso \$50.00

Kas daugiau? — Meldžiame siųsti pinigus į "Drango" redakciją

DRAUGAS

**KATALIKISKAS LAIKRAŠTIS
PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
REIKALAMS**

Eina kas savaitė iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnėsiams 50 centu. Europoje ir kitur \$3.00

Adresas:

**"D R A U G A S",
314 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.**

Raštus ir korespondencijas reikia siųsti pas:

**REV. A. KAUPAS,
64 Church Street, Pittston, Pa.**

Su visais reikalais reikia kreipties šitokiu antrašu:

**"D R A U G A S"
JOHN S. LOPATTO, Manager,
314 East Market Street, Wilkes-Barre, Pa.**

"DRAUGAS"

(THE FRIEND)

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Primename visiems "DRAUGO" skaitytojams, kurių prenumerata jau pasibaigė, kad laikas ją atnaujinti, kitaip busime priversti sulaikyti laikraštį.

Kas prisiųs mums prenumeratą už visus metus išaugšto, tas gaus uždyką gražią knygą vertės 1 dol.

Neapturėjęs nors vieno "Draugo" numerio, nelauk trijų mėnesių, bet tuojaus duokite žinių "Draugo" administracijai.

"DRAUGO" Administracija.

REDAKCIJOS PASTABOS.

Neseniai A. Jakštas savo "Draugijoje" patėmijo "Progrese" vieną pagirtiną dėmę — butent antiklerikalizmo trukumą. Mums toks patėmijimas išrodė neatsakomu, nes gerai pažinome to laikraščio leidėjų ir redakcijos praeitus nuopelnus antiklerikalizmo dirvoje. Dabar pats gerbiamas raštininkas be abejo atšauks savo patėmijimą, perskaitęs kad ir "Progreso" No. 20. Tenai p. St. Stasaitis prisikabino prie mūsų pastabų apie šv. Kazimiero Sėsers ("Draugas" No. 18.) ir teikėsi prikišti mums nežinojimą tų daiktų, kurių jis pats nežino. Tai sena taktika, kurią gali išvesti iš mados vien teismai ir pabaudos. Remiasi jinais ant spėjimo, kad užpultasai išnetyčių priešas arba išsigąs prikaišiojimo arba nežinos tikro dalykų sto-

vio ir todėl nutilis. Paprastai vartojamais ginklais tokioje taktikoje yra drąsus tvirtinimai: "Visi tai žino" arba ir... "tu pats tai gerai žinai."

Šitokia taktika turi tą didelę silpnębę, kad priešas kai-kada neišsigąsta, da-gi pasirodo geriau žinančiu už prikaišiotąją. Vadinasi, gali drąsų prikaišiotąją paimiti už apykaklės ir pareikalauti nuo jo tikrų prirodymų, kad jisai ištiesų "žino" tuos daiktus, ant kurių užsipuldinėja.

Dabar prieiname prie reikalo. "Draugo" 18-me numeryje rašėme apskritai apie sėsers—vienuoles, bet ypač apie šv. Kazimiero sėsers (tai vienatinė lietuvaicių—vienuolių kongregacija). Štai ką p. St. išdrįsta parašyti apie lietuvaite sėsers:

"(K. Balevičiaus, "Liet." No. 16) straipsnyje ra-dau tikrą ir teisingą patėmijimą apie **lietuviškų sėsersų pedagogijos pažinojimą**; rods apie tai "Draugas" gerai žino (mūsų pabriežta) — juk mūsų sėsutės visos senmergės, kurios neištekėjo ir kurioms kiaulės nusibodo šerti Lietuvoje tai atvyko Amerikon, o čia tingėdamos dirbti skudurių dirbtuvėse ir skerdykloje žarnas valyti (nes prie kitokių darbų jos mažai tinka), įstoja lyg išjuokdamos į zokoną ir čia už metų lietuviški klebonai nusamdo jas, kai-po mokintojas Lietuvos vaikų".

Taip tatai, p. Balevičiaus nepapamatuoti pasityčiojimai iš sėsersų, kurių jis nepažįsta, pasirodo "tikru ir teisingu patėmijimu". Tą "patėmijimą" padaro riebesniu pats p. St., prikišdamas sėsersims, kad jos netinka niekur daugiau, kaip skudurus rankioti pas žydą arba skerdyklose žarnas plauti... — o kad žmonės greičiau įtikėtų tokiems besąžiningiems ir begėdiškiems apjuodinimams, pasišaukia dar "Draugo" autoriteto: "Draugas", girdi, apie tatau "gerai žino".

Atsiprašome p. St., kas suteikė tamstai teisę rašyti viešai, kad mes tuos daiktus žinome, da-gi "gerai"? "Draugo" redakcija p. St. nepažįsta, su juo niekados nekalbėjo nei susirašinėjo — tai kaip-gi jis gali išdrįsti prikišti jai per laikraštį, buk jinais sutinka su jo nuomonėmis apie lietuviškas sėsers? — "Draugo" redakcijos nuomonė yra visai kitokia, nekaip "Progreso" bendradarbio. "Draugo" redaktorius žino, kur šv. Kazimiero sėsers mokinosi, ko mokinosi, kaip mokinosi ir kiek mokinosi. P. Stasaitis tų dalykų visai nežino ir šito fakto akyvaizdoje išdrįsta dar drėbti "Draugui" į akis: **tu žinai tiek, kiek ir aš!** Tai išrodo taip, lyg nedorėlis arba beprotis pasakytų normaliniam kaimynui: tu esi toks, kaip ir aš... Kaip tatau išrodo! P. Stasaitis apie lietuviškas sėsers nieko nežino ir drįsta šaukti, kad ir kiti **taip-pat** nežino!...

Vieton prikaišioti savo ydas "Draugui" p. St. praver-tėtų susipažinti su lietuviškomis sėsersims, su jų mokymo metodomis, praeitim (ne pro šalį būtų pasiteirauti ir apie jų gimimo metrikus, nes mat jo nuomone, jos senmergės!), dabartiniu jų stoviu ir laukiame ateitim. Tada p. St. pamatės, kad į vienuoles nepriima tinginių, nejiegių, silpnapročių; kad neleidžia mokyti vaikus tokių sėsersų, kurios neturi atsakomo išsilavinimo ir patyrimo... pamatys, kad ir pats mokyta p. St. Stasaitis galėtų daug ko pasimokinti nuo tų pasišventusių priaugančiosios kartos gerovei vienuolių.

Galima rašyti ir tvirtinti daug dalykų — bet kad prisieina parodyti faktus, tai tankiai reikia nutilti... nes nėra jų! Štai p. Balevičius paminėjo "Lietuvos" 16-me numeryje, buk viena sesuo-mokytoja uždare mažą mergaitę už menką prasikaltimą į... klozetą ir da-gi liepė jai tokioje vietoje atkalbėti rožančių. Gal buti, bet nei šitų žodžių rašytojas nei kas kitas neįtikės p. Balevičiui, kol šis nepaduos smulkmenų, t. y. kol nepasakys, kur ir kada taip pasidarė, kuo vardu yra toji neišmintinga sesuo-mokytoja ir kaip vadinasi taip baisiai nukentėjusi mergaitė-mokinė.

Sekdamas p. Bal. pavyzdį ir mūsų kritikas pasakoja apie "angėlą-sesutę", buk jina liepusi savo mokiniams atnešti po penktuką kas savaitę. Klausiamo p. St. kur, kada ir kokia sesuo yra taip padariusi. Jei neatsakys ir neprirodys faktais, tai pasilaikome sau teisę pavadinti jį tam tinkamu vardu.

Apskritai, p. St. raštelyje vien žodžiai, aplami tvirtinimai (be prirodymų) ir smarkavimai prieš tokius daiktus apie kuriuos mes nei ištolo neminėjome. Bažnyčių skolos jokio susirišimo neturi su šv. Kazimiero kongregacija — o p. St. tomis skolomis baigia savo straipsnelį. Da-gi, regimai turi omenyje vieną tik parapiją, o rašo taip, lyg visos parapijos būtų lygiai apsunkintos ir skolomis ir mokesčiais. Tai darbas, kursai nešioja pas žmones negarbingą vardą.

Mūsų pirmiejiams sesers-mokytojos regimai labai pavojingos, kad taip jų neapkenčia ir taip jas juodina.

VALPARAISO LIETUVIŲ REIKALAI.

Nuo Redakcijos. Vardan bešališkumo įdedame p. M. Žaldoko apgynimą Valparaiso lietuvių ir p. F. A. V. atsakymą ant to. Tečiau laikome reikalingu priminti, jog niekad nenorėjome ir dabar nenorime tuo žeminti pačios mokyklos nei atkalbinėti ko norints nuo tosios mokyklos lankymo. Paties-gi p. Žaldoko atsiliepiamas neišrodo mums daugelyje vietų "tiesos" vardu parašytas: per daug jame užsipuldinėjimų ir prikaišiojimų katalikams (ypač buvusiems seminaristams) tokių pat apsileidimų tikėjimo reikaluose, kurie yra prikišami ne—katalikams. Įsikišimas į p. F. V. ir "Ne-teologo" naminius dalykus neikiek viso reikalo neišaiškina, bet dar jį supainioja, ypač, kad — kaip regisi — p. Ž. apie p. "Ne-teologą" daro nevykusius spėjimus. Gerbiamas p. Ž., mūsų nuomone, ant kritikų būtų padaręs stipresnį ispūdį, jeigu būtų palikęs asmeniškus užpuldinėjimus nuošalyje.

VALPARAISIEČIO ATBALSIS.

Gerbiamasis Redaktoriau!

Prašau patalpinti savo laikraštyje "Drauge" mano atsiliepiamą prieš nuomones p. F. V., tilpusias 9-me ir 14-me numeriuose "Draugo", apie Valparaiso mokyklą ir lietuvių mokslaeivius.

Nemalonu yra klausyties p. F. V. pranešimų vienpusiškai sumanytų, apie Valparaiso mokyklą ir ją lankančius lietuvių. Per daug fanatiškų baisių apskelbė visuomenei apie Valparaiso lietuvių mokslaeivių santykius. Todėl negalima iškęsti nesipriešinus tokiam nelegališkam

kėsini mosi pasmerkti mus, Valparaisiečius mokslaeivius, žemybėn; negana doros ir tikėjimo nupuolimo, bet dar ir svietiško elementariško mokslo nepažinimo.

Nebandysiu teisinties ir kitus išteisinti, pasmerktus žemybėn, vientik stengsiuosi paduoti visuomenei platesnį supratimą apie Valparaiso vietinių lietuvių mokslaeivių santykius ir vietinę mokyklą, o palei tą galės spręsti, ar verti yra tokio pasmerkimo, ar ne.

Jau kiekvienas "Draugo" skaitytojas galėjo patirti įvairias paniekos ištarmes žeminimui Valparaiso lietuvių mokslaeivių. Bet, ar atėjo nors vienam mintis pamąstyti — argi tokiais yra Valparaiso lietuviai mokslaeiviai? ar vientik tokios baisybės ir egzistuoja ten? — Nežinau... — "Draugas" yra rimtas laikraštis, melagysčių netalpina... — Dabar prisieina paanalizuoti p. F. V. padavimus, tilpusius minėtuose numeriuose "Draugo". Jis nai-viškai užmeta Valparaiso lietuviams baisų tiesos peržengimą, kad jie, kviesdami lietuvių Valparaiso mokyklon, užtylėjo, jog toji mokykla yra protestonų rankose. — Sako: "Valparaiso universitetas yra protestonų mokykla. Apie tatau užtylima garsinimuose. Taip-pat užtylima, jog tik šeštoji tenykščių lietuvių dalis telanko bažnyčią. "Čia turbūt yra paslėptas p. F. V. išvedimas "protestonizmo platinimas". — Kitaip nebūtų baisus prasikaltimas. Tai-gi reikia žinoti, kaip p. F. V. tą viską yra patyręs, ar tikrai yra tokia reikalinga ta protestonų mokykla? Ar ištiesų taip lietuviai mokslaeiviai yra atpratę nuo bažnyčios ir atsitolinę nuo tikėjimo, kaip jis garsina...

Matyt iš visų p. F. V. paduotų faktų labai uoliai tyrinėta... bet, neprisilaikyta logikos ir tiesos reikalavimo jo patyrimo apskelbime. Kaip p. F. V. sako: "Išbu-vau tenai aštuonias savaites (per mid-summer term). Nesimokinau kokioje nors vienoje šakoje, — lankiau visas lekcijas, nes mano tikslu buvo surasti tiesą apie universitetą." Tiesa, lankėsi gerbiamasis per aštuonias savaites Valparaisoje. Bet, jeigu tokį tikslą turėjo — paduodamas "tiesą" laikraštini, neturėjo tiesos keturių savaičių lankymo kliasų skaityti aštuoniomis. Dar matematiškai neišrado tokios skaitliavimui sistemos "keturis lyginti aštuoniems". Regis p. F. V. priskaitliavo prie skaitliaus aštuonių savaičių lankymo kliasų ir tas keturias savaites, kurias praleido lankydamasi Notre Dame, Chicagoje ir per dešimtį dienų lankydamas "Chautauqua Lectures", Valparaiso girioje, kurios tęsdavosi nuo ankstybo ryto iki velybai nakčiai. Stebėtina, kaip tai p. F. V. nesąmoningai drįsta girties "lankiau visas lekcijas". Juk reikia žinoti, kad Valparaiso mokyklos mokymo programas susideda iš dvidešimts penkių skirtingų departamentų. Tie departamentai, kiekvienas padalyti į kelias kliasas (žingeidaujantis tą aiškiai galėtų patirti, perskaitęs "Valparaiso University Catalog'ą", kuriame yra paduota mokymo programa ir visos privilegijos. Tame kataloge nedaugiau yra pasigyrimo mokslo prakilnumo, kaip ir kitų mokyklų kataloguose), taigi koku būdu p. F. V. galėjo lankyti visas kliasas, kurių randasi daugiau, kaip šimtas? Čia atvirai galima pasakyti: p. F. V. negalėjo lankyti visų kliasų ir nelankė; todėl mažai ką žino apie mokymo programą, pamatinius santykius ir mokyklos stovį. Mat p. V. patyrė, kad mokyklos valdy-

tojai H. B. Brown ir O. P. Kinsey yra protestonai ir, tuomi užsiganedinęs, sumanė pranešti visuomenei apie mokyklos stovį, mokslo prakilnumą ir ką lietuviai išmoksta ją lankydami. Gaila, kad p. F. V., nesistengė giliau persitikrinti, kaip tie protestonai atsižvelgia į tikinčius katalikus, ar jie persekioja juos, ar ne; ar kėsina pasmerkti katalikų tikėjimą, ar ne. Tas, p. F. V., turbūt, rodėsi nereikalingas ir nerimtas faktas sužinoti, atvykusiam tiesos surasti, apie universitetą; bet pasiremdamas ant savo silpnų egoistiškų patyrimų viešai garsina, jog lietuviams katalikams neyra atsakanti mokykla, pavojinga dorai ir tikėjimui. Pavojų dorai ir tikėjimui visur rasime, jeigu tikrai ieškosime.

Jeigu p. F. V. būtų prisilaikęs daugiau teisybės ir logikos atvykęs surasti "tiesą" apie universitetą, būtų daugiau ką geresnio patyręs. Būtų patyręs, kad tie "protestonai", kuriuos p. F. V. persistatė sau, kaip, būk, esanti priešininkai katalikystei, nepersekioja katalikų mokslaeivių ir nei mažiausiai nevaržo jų tikėjimo, bet simpatizuoja, taip lygiai katalikams, kaip ir protestonams. Tą esu persitikrinęs. Kiekvieno bertainio pradžioje pats pirmininkas H. B. Brown'as garsina Auditorijoje, kur randasi kokios bažnyčios ir aiškiai pasako, kokioje vietoje yra katalikų bažnyčia, Valparaiso mieste. Taipgi būtų patyręs, kad viena iš seniausių ir didžiausia draugystė Valparaiso mokslaeivių yra "Katalikų Draugystė". Tą pats H. B. Brown'as sako ir pataria katalikams priklausyti prie tos draugystės. Dar galima buvo paimti už faktą ir tą: vyriausis pirmininko H. B. Brown'o sekretorius, pana Corboy, yra katalikė. Viršininkas (Dean) stenografijos departamento, ponas Corboy yra katalikas. Abudu ponas: Corboy ir pana Corboy yra bendrijos sąnariais tos mokyklos. Taigi, jeigu tie protestonai būtų tokiais priešininkais katalikų tikėjimo ir platintojais antikatalikystės, kaip p. F. V. mano, beabejonės nebūtų priėmę bendrijon sąnarių katalikų ir nebūtų suteikę jiems tokių įžymių pozicijų toje mokykloje. Iš to atžvilgio galima spręsti, kad Valparaiso mokyklos valdytojai, nors jie yra protestonai, neyra katalikų tikėjimo griovėjai. To p. V. nežino. Nežino, taipgi kokiam tikslui Valparaiso mokykla yra įsteigta, ar doros ir tikėjimo išplėsimui, ar svietiško morališko mokslo suteikimui.

Turbūt jam toji mokykla pasirodė niekinga dėlto, kad joje nėra mokinama teologija, o kitos svietiško mokslo šakos, kurios gana praktiškai yra mokinama, p. F. V. regis nepripažįsta už prakilnų mokslą ir naudingą žmoniui. Dar reikia žinoti, jog Valparaiso mokyklos nelanko per jauni lietuviai. Čia atvykę mokintis jau visi suaugę į metus, pilno proto, ir seniai jau turėjo būti supažindinti su religijos principais, ir turėjo turėti įkvėptus doros ir tikėjimo jausmus.

Tiesa, nors nekurie Valparaisiečiai lietuviai mokslaeiviai yra antikatalikai, o priežastimi jų antikatalikystės neyra mokykla, nei jos aplinkybės, bet jų pačių individuališkas ateizmo instinktas. Už tai negalima niekinti mokyklą, nei kaltinti jos fakultetą. Valparaiso mokykloje randasi lietuvių, atvykusių iš Detroit'o lenkų seminarijos, ir iš Lietuvos lankiusių gimnazijas, ir nekurie

yra išbuvę po du metus ir daugiau Kauno katalikų seminarijoje, bet doros prakilnumas ir religijos įstatų pildymas pas juos neyra nei kiek augštesnis, kaip ir pas tuos, kurie Valparaiso mokykloje nuo pirmosios raidės pradėjo mokintis. Tai-gi, ar galima niekinti Detroit'o lenkų ir Kauno katalikų seminarias ir kaltinti jų autoritetą?...

Padavime apie Valparaiso lietuvių mokslaeivius, jų mokslinis išsilavinimas tiek nuspausta žemyn, kiek tik tai galėta, o visai nelogiškai ir nesąmoniškai (? Red). Sako: "Išmokę to, ko septynerių metų vaikas pramoksta žemiausioje mokykloje, jie pučiasi ir stato skiauterę, nes mat baigę... universitetą". Ponas F. V. vos tik kelius surado augščiau prasilavinusius. Du iš tų pažymėjo, "V. ir J. baigusieji kliasini mokslą", o kitus visai ant žemo laipsnio pastatė. Vienas iš pažymėtų, girdi, "J. yra priėmęs iki antrųjų medicinos mokslo metų, bet turės baigti Chicagoje, nes Valparaiso augščiau neturi". Štai ir čia nurodymas, — stoka pirmynžengystės Valparaiso universitetei. Mat p. F. V. ir to dar nežino, kad praktiškai užbaigimui medicinos ir dentistikos kursų yra įsteigta kolegija Chicagoje, kuri priguli Valparaiso universiteto autoritetui. Stebėtina, kodėl p. F. V. taip žemina lietuvių Valparaisiečių išsilavinimą. Štai šią vasarą penki iš tų žemamokslių baigs mokslinę šaką mokslo (Scientific), o kitais metais rasis daugiau, kaip tiek, kurie baigs; na ir kaip tas gali būt?... Ar užbaigimas mokslinės šakos mokslo yra taip lengvas? Ne! p. F. V. klaidingai suprato Valparaiso lietuvių išsilavinimą: O ištiesų lietuviai baigė, baigia ir baigs įvairias mokslo šakas Valparaiso universitete.

Tolesniai, tyrinėdamas privatiškas gyvenimo aplinkybes ir čia rado p. F. V. nemažą doros nupuolimą, — mokslo stoką... O kam daugiausiai stoka? gi lietuviams. Štai priminė seną užmirštą patarimą:

"Truputis mokslo—pavojingas daiktas; Gerk iš gilumos arba visai neragauk iš mokslo šaltinio".

Ir koks tai įdomus patarimas: Gerk arba visai neragauk. Regis tikrai ar nebus apsirijęs mokslu p. F. V. begerdamas iš gilumos šaltinio, kad taip nesveikai mano: "Mažas mokslas pavojingas daiktas". Ar ir tame pavojus, kad lietuviai, atvykę Valparaiso mokyklon, pramoksta savo prigimtos kalbos gramatiką, sintaksį, retoriką, iš dalies literatūrą ir lietuvių istoriją, taipgi maž daug angliškai... ir, tuomi užsiganedinę, apleidžia mokyklą? Kadangi daugumas lietuvių dėlto tikrai atvyksta Valparaison, kad, sykiu mokindamiesi angliškai, randa progą prasilavinti lietuviškai. Mokintis lietuviškos gramatikos ir susipažinti nors kiek su pamatiniais lietuvių literatūros principais lietuviams labai reikalinga; nes daug dar lietuvių yra analfabetų ir sunkiai galinčių skaityti lietuviškus raštus. Nejaugi p. F. V. turi ramius jausmus širdyje žiurėdamas į nuvargintą tamsią lietuvių tautą? Nejaugi mano, kad mūsų tauta išsitobulins kulturiškai, turėdama masą analfabetų, o mažai profesionalistų?... Tai ko-gi vertas toks patarimas: "Gerk iš gilumos, arba visai neragauk"? Argi atsako šio laiko žmonių gyvenimo reiklavimui?

Tolesniai, visiškai pasmerkimui, lietuvius Valparaisiečius žemėbėn, p. F. V. nurodė visišką jų apsileidimą-tikėjimo dalykuose, ir nekuriuos visai nežinančiais jų, sako: "jeigu jiems kas pasakys, būk visi šventieji buvo karaliais, tai jie ir tiki." Na ir čia faktas! Rado jis Valparaiso mokinių būryje ir tokių, kurie būk tikėtų jo sakymui. Tas visai nesąmoningas išsitarimas ir priešingas jo paties padavimams. Jeigu jis netiki Kristaus mokslui, tai tokio pranašo, kaip p. F. V. pasakymams, niekuomet netikės. Stebėtina, kaip tai "Draugo" Redystė įtikėjo tokiems nesąmoningiems padavimams, ir pridėjo savo pastabą (na, nėra ką daugiau besakyti apie tokių "studentų augštą mokslą"). Kaip p. F. V. minėjo, kad Valparaisoje užsilieka daugelis tikrai dėlto, kad nežino, jog Amerikoje randasi kitos pigios mokyklos (turbūt geresnės). Tai kodėlgi nepasakė, kur yra tos pigios ir geros mokyklos? Lietuviai labai noriai lankytų jas, jeigu būtų galima užmažiau iškaščių daugiau išmokti. Žinote, kad Valparaiso lietuviai mokiniai neyra turtingi. Daugumas iš jų labai siaurose sanlygose stovi ir beveik visi su savais sunkiai uždirbtais pinigais apsimoka savo iškaščius ir stengiasi kiek galima ekonomiškai gyventi.

Valparaiso lietuvių mokslaeivių žemintojai, matyt, nesiliauja. Štai "Draugo" 16-me numeryje, koksai ten "Ne-teologas" užmetinėja lietuviams katalikams, būk jie apsileidžia laisvamaniams. Tas neyra teisybė. Kada L. L. Draugystės susirinkimuose laiko prakalbą laisvamanyms ir jeigu savo kalboje peržengia logikos ir morališkumo ribas, tada išreiškia kritiką prieš jo klaidingus išsitarimus, taip lygiai, kaip kad katalikas ką nesąmoningai pasako savo prakalboje; o nei jokio viešpatavimo vieni ant kitų neturi. Kitas užmetimas, sako jis: "Gėda net pasakyti, jog ligšiol Valparaiso lietuviai studentai nei vieno sykio nėra matę pas save lietuvių kunigo". Matyti ir p. "Ne-teologas" nežino dalyko prižasties, nors, turbūt, vietinis. Pora metų atgal vienas iš gerbiamųjų kunigų, klebonas lietuviškos parapijos Chicagoje, atrasė laišką Valparaiso lietuviams mokslaeiviams, pasižadėdamas atvykti ir išguldinti religijos dalykus, jeigu būtų leidžiama Valparaiso mokykloje. O kada lietuviai parašė laišką pranešdami, jogei galima yra, ir prižadėjo laukti atvyksiančio, tada gerbiamasis klebonas neatsiliepė ir savo prižadėjimą dar lig šiolei neišpildė. Praeitą pavasarį kitas jaunas kunigas, taipgi iš Chicagos, atrasė laišką, prižadėdamas atvykti Valparaison ir aprūpinti lietuvius katalikus dvasiškais reikalais. Tąsyk jie suskubo pasirūpinti vietą atvyksiančiam. Nuėjo pas vietinį katalikų kunigą prašyti prieglaudos, kuris labai prielankiai prižadėjo užlaikyti, nors ir kelias dienas be jokio už tai atlyginimo, tada parašė laišką pasižadėjusiam, užprašydami atvykti. Gerbiamasis kunigas nieko ant to neatsakė ir neatvyko. Taigi kas tuose atsitikimuose kaltas? Tepasako p. "Ne-teologas".

Nesuprantamas dalykas, kokio tikslo tie korespondentai tikisi atsiekti pasmerkę žemėbėn Valparaiso lietuvių mokslaeivius ir nužeminę tą mokyklą? — Netikiu, kad tokie nesąmoningi ir vienpusiški išdėstymai abelnų santykių pajudintų doriškus jausmus ir rištų sympatijos

ryšių įvairių nuomonių lietuvių mokslaeivių jaunuo-menė. Man rodos geidžiantieji taisyti klaidas mokslaeivių jaunuo-menės, privalėtų moksliais faktais išparodyti dalykus ir duoti pavyzdinę pamokynimą, o ne žemindami įvairiais būdais. Nes nesąmoningi žeminimai raugia tiktai daugiau pagiežos raugo, kurio niekas nenorės gerti.

M. E. Žaldokas.

ATSAKYMAS ANT VALPARAISIEČIO ATBALSIO.

Pone M. E. Ž! Susimildamas, nekaltink "Draugo", nes jis nėra prasikaltęs. Aš pats prisiimu ant savęs visus tamstos pagyrimus ir tamstos papeikimus, nes aš tai rašiau anuos straipsnius — ir rašiau gyvą teisybę. Jeigu pamelavau ką, tai priderėjo netiesas išparodyti, o neužsipuldinėti be reikalo ant kaltų ir nekaltų. Jeigu savo straipsnį pavadinai "atbalsiu", tai jisai turėjo būti vientik atbalsiu mano žodžių, kuriuos rašiau "Drauge", — o aš rašiau vien apie lietuvių mokinius Valparaiso universitete. Privatiniai dalykai "atbalsyje" neprivalėjo rasti vietos.

Aš rašiau, kad Valparaiso lietuviai moka vienų-vientik girtis. Tarp jų mažai tėra augštai moksle pasiirusių. Pernai penki baigė mokslo (scientific) skyrių, užpernai vienas — tas tiesa, bet iš to dar neišeina, kad mano žodžiai: "jie pradeda mokslą nuo pirmos raidės" būtų visai neteisingi. Kad rašiau tiesą, tamsta pats pripažįsti.

Aš rašiau, kad Valparaiso universitetas nėra katalikų mokykla ir kad lietuviai (bent jų daugumas) važiuoja ten, to dalyko nežinodami... Ar aš parašiau netiesą?...

Aš sakiau, kad pas didesnę Valparaiso lietuvių mokinių dalį tikėjimas yra apmiręs. Tamsta pats tatai patvirtini. Tai kur netiesa?

Ką aš rašiau, žino visi "Draugo" skaitytojai, — o tamsta mane bari, neduodamas jokio atsakymo ant to, ką rašiau. Sakai, kad nebandysi teisinti nei savęs nei kitų: "pasmerktųjų žemėbėn" — vien stengsiesi paduoti visuomenėi platesnį supratimą apie Valparaiso. Na, tai vadinasi šiteip: aš esu melagis, "pasmerkėjas žemėbėn" savo buvusių draugų, bet tamsta nenurodai, kame bučiau pamelavęs ir pasmerkęs, nes tamstai pritruko noro ir pačiam "teisinties" ir teisinti kitus. Mano pranešimai tapo pavadinimi "vienpusiškais", o neparodyta, kame tasai vienpusiškumas apsireiškia.

Ir vėl: vieton kalbėti apie Valparaiso ir parodyti, kokia tai vieta, kalbi vien apie mane ir mano asmeniškų reikalus. Nenori paaiškinti, kokie ten lietuviai — tik klausi: ar gali būti tokiais tenyškiais lietuviai—mokiniai? — Atsakau: Kodėl ne? Kas jiems užgins tokiais būti?... Tamstos pridėrmė buvo parodyti, kad jie tokiais nėra, o ne klausti: ar gali būti?...

Mano važinėjimas į Notre Dame ir Chicago — tai mano naminis reikalas. Važinėjau laisvomis dienomis — todėl nei sau nei kitiems jokios pragaištės nepadariau. Jie visai nesikiša į apkalbamąjį čia dalyką.

Dabar apie "Chatauqua". Jinai yra kas metai laikoma per 10 dienų netoli universiteto pritinkamoje girioje. Apie ją yra daromi dideli garsinimai, pardavinėjami tikietai išaugšto, net patį profesoriai ragina lankyti ją

(retorikos mokytojas liepia net rašyti "kompozicijas" apie Chautauqua — taip buvo bent tada, kada gyvenau Valparaisoje). Aš pats nusipirkau tikieta už \$1.50. Lan-kydavau parodas, bet ne taip, kaip tamsta rašai, o vaka-rais nereikalaudavau jokios globos pareinant namo, nes esu 25 metų vyras, o ne 15 metų vaikas. Buvo pažadėtas toje Chautauquoje katalikams katalikų kunigas — bet jo nebuvo, o protestonų kunigužiai, žinoma nei nebandė ka-talikų kalbinti, kad laikytusi savojo tikėjimo. Nesakau, kad Valparaiso universitetas persekiotų katalikų bažny-čią ir tikėjimą, bet tamsta pats žinai, jog universitetas nėra katalikiškas...

Atkartuju: jei Valparaiso lietuviai moksle žemai sto-vi, tai kalti patys lietuviai, o ne universitetas. Pats uni-versitetas nestovi žemai. Klausimas apie universitetą ta-po pakeltas už discipliną, joje užlaikomą. Ne aš vienas rašiau apie tatau — rašė ir kiti... Kam-gi prie manęs vie-no prikibai

F. V.

Šiuomi užbaigiame ginčus apie Valparaiso lietuvius.
Redakcija.

XXV Seimas Sus. L. R. K. Amerikoje.

Jubilėjinis seimas S. L. R. K. A. prasidėjo iškilmingo-mis šv. mišiomis šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje Ply-mouth, Pa. Po mišių tapo nutraukta fotografija delegatų su kun. A. Burbos paveikslu viduryje. Ant kapinių prie kun. Burbos paminklo trumpai prakalbėjo kun. S. Pautie-nius, Susiv. prezidentas. Bažnyčioje ir ant kapinių susi-rinko netik delegatai, bet ir daugelis šiaip jau žmonių.

Seimas prasidėjo Majestic salėje, pusiau dvyliką va-landą Viešpaties malda. Prkalboje kun. Pautienius nu-rodė reikalingumą savytarpinės meilės ir vienybės. Iš ra-porto sekretoriaus Krušinsko pasirodė, jog praeitais me-tais Susiv. nupuolė tik 202 nariais. Delegatų priimta drau-ge su klebonais ir sena vyriausybė 76. Kandidatais į sei-mo vedėjus perstatyti K. Vaškevičius iš Newark, N. J., ir kun. F. B. Serafinas iš Chicago. Slaptu balsavimu p. Vaš-kevičius gavo 45 balsus, kun. Serafinas — 29. Tokiu budu seimo pirmininku pasiliko p. Vaškevičius.

I sekretorium išrinktas p. M. Kadzevskis iš Chicago (gavo 35 balsus), antru sekretorium didumu balsų išrink-tas kun. Al. Jurgutis iš Allegheny, maršalka p. A. Viš-niauskas iš Plymouth, Pa. Sesija pasibaigė 20 minutų po 1 valandai.

II SESIJA.

Antroji sesija atsidarė pusiau ketvirtą valandą popiet — jau J. Zdanavičiaus salėje (salė "Majestic" pasirodė neatsakoma iš kelių atžvilgių). Išrinktos komisijos man-datų sutvarkymui, knygų peržiūrėjimui, išrinktas presos komitetas (jam pavestas nusiuntimas pasveikinančio te-legramo šv. Tėvui). Po to skaityta telegramai (tarp jų nuo Marijampolės "Žiburio") ir pasveikinantys laiskai.

Pernykščio seimo protokolą skaitė p. Krušinskas. Pro-tokolas priimtas su mažais pataisymais (nuo delegatų pa-reikalauta, kad jie neprigulėtų prie masonų ir kitokių

priešingų katalikų bažnyčiai organizacijų, kad būtų idė-ta protokolai, jog ir kun. M. Kriaučiūnas sakė pamokslą Clevelande prieš seimą).

Kun. Pautienius atiduoda p. Vaškevičiui Susiv. doku-mentus. Nori taip-pat atiduoti ir kun. Staknevičiaus čekį (\$2208.51), bet seimas nutaria čekį sugrąžinti kun. Stak-nevičiui, idant jis pats Susiv. pinigus atiduotų naujam ka-sieriui.

Mandatų peržiūrėjimo komisija paduoda savo rapor-tą, bet seimas jo nepriima. Reikalauta nuo komisijos, kad ji paduotų raportą vien apie 2-os ir 7-os kuopų delegatus (tos kuopos buvo išrinkusios per daug delegatų).

Antroji sesija tęsėsi be jokios pertraukos nuo 3:30 iki 7 vakaro.

Aštuntą valandą "Aušros" draugija davė gražų kon-certą selėje Majestic.

Iš Amerikos.

107 metų imigrantas.

New York, 5 d. birželio. Vakar atvažiavo į Ameriką seniausias imigrantas, turintis net 107 metų amžiaus. Jis vadinasi Petras Bekel, atkeliavo čia su savo sūnumi Jur-giu, 70 m., ir anūku Fredriku, 45 m. senumo. Pastarasis buvo su pačia ir dvejeta vaikų.

Bekeliai yra vokiečiai iš pietinės Maskolijos ir važiuo-ja į Šiaurinę Dakotą pas savo turtingus gimines farmerius. Jie atsivežė su savim \$4.500.

Rado sūnų numirus.

Pottsville, Pa. Tulas Mykolas Argoviče, iš Maskoli-jos, atvažiavo pas savo sūnų į Minersville, Pa., norėdamas padaryti jam smagumą netikėtu atvykimu. Bet koks-gi buvo jo nuliūdymas, kuomet dasižinojo, jog sūnus tapo užmuštas mainose tą pačią dieną, kada jis išsirengė į toli-mą kelionę.

5 milijonai dolerių dovanų.

New York, N. Y. Daktaras N. Murray Butler, Colum-bia universiteto prezidentas, apreiškė, jog jų mokykla pereitais mokslo metais gavusi davanų net 5 milijonus do-lerių.

Aštuoni užmušti.

Allentown, Pa. Aštuoni akmenų skaldytojai tapo ant vietos užmušti ir keturi sunkiai sužeisti atsitikus eksplo-zijai akmenų laužykloje Lehigh Portland Cement kompa-nijos West Coplay'e. Užmuštieji buvo vedę ir palieka našles moteris ir po keletą našlaičių.

Royal Blue trūkio nelaimė.

Wilmington, Del., 5 d. birželio. Royal Blue ekspre-sas, bėgantis iš Washington'o į New York'ą Baltimore ir Ohio gelžkelio, užvažiavęs ne ant tos išsukos nustumo nuo rėlių. Lokomotyva ir tavorinis vagonas apsivertė. Mašinistas išsigelbėjo lengvai susižeidęs, pečkury-gi žuvo. Iš keleivių nenukentėjo niekas.

Kalėjimas už taksų nemokėjimą.

Harrisburg, Pa. William Dasher iš Royalton pasodin-ta kalėjiman už atsisakymą mokėti \$2.15 taksų. Kitais

metais jis atidirbdavęs miestui už taksas, bet šįmet nenorėjo nei dirbti nei mokėti, už ką ir pateko šaltojon.

Gelžkelių aukos.

Harrisburg, Pa. Užbaigtos skaitlinės parodo, jog Balandžio mėnesyje 101 asmuo užmušta ant gelžkelių. Iš jų 77 užmušti ir 698 sužeisti trūkių, o 24 užmušti ir 353 sužeisti tramvajų.

Baudžia už negerą ice cream'ą.

Harrisburg, Pa. James Faust, gryo maisto komisarius, įsakė suareštuoti šešis ice cream'o pardavinėtojus Lancaster pavieta už nepildymą įstatymų apie maisto grynumą.

Šalna užkenkė javams.

Malone, N. Y., 5 d. birželio. Žinios iš visų šiaurinių New Yorko valstijos miestų praneša, ten buvus Petnyčioje didelę šalną, kuri padarė už tūkstančius dolerių blėdies Iššalo bulvės, kornai, apyniai, dobilai, visokios daržovės ir ką tik užsimezgę vaisiai.

Zbyszka apgalėjo.

Pereitą savaitę, Chicagoje, garsus lenkų drūtorius Zbyszko ėmėsi su Gotch'u. Šį sykį bet neapveikiamam Zbyszka visai nesisekė. Gotchas parmetė jį du kartu: pirmą syk'į 6½ sekundas, antrą syk'į 27½ minutes. Sako, Zbyszko buvo nesveikas, užtai taip lengvai tapo pergaltas. Gotchas ir ant toliaus pasilieka visasvietiniu drūtoriu.

Iš darbo lauko.

Harrisburg, Pa., 5 d. birželio. Vakar apskelbta, jog visi Pennsylvania gelžkelio kiemų darbininkai nuo 1 d. šio mėnesio gaus didesnes algas. Tas pranešimas nudžiugino apie tūkstantį žmonių.

Buffalo, N. Y., 5 d. birželio. Keturi šimtai mašinistų, dirbančių dėl Otis Elevator Co. plento, pasiuntė kompanijai notą, jog jie straikuosią, jeigu jų reikalavimų pastaroji neišpildytų. Mašinistai reikalauja mažiausia \$2.75 dienai ir devynių vietoje dešimties valandų darbo.

Los Angeles, Cal. Penkiolika šimtų mašinistų, liejiku ir modelių dirbėjų sustraikavo, reikalaudami didesnių algų. Tikimasi ir kitų dirbtuvių darbininkus mesą darbą. Straikierai reikalauja aštuonių valandų darbo ir keturių dolerių dienai.

Ogden, Utah. 1 d. birželio tapo eksplozijos užmušti 25 darbininkai akmenlaužyklų cemento dirbtuvėse Devil's Slide, 30 mylių į vakarus nuo Ogden.

Cincinnati, Ohio. Daugiau nei du tūkstančių motoronų ir konduktorių Cincinnati Traction kompanijos gaus nuo 1c. iki 3c. valandai daugiau. Sykiu ir Ohio Electric Railway kompanija vienu centu valandai pakėlė algas 500 savo darbininkų.

Delaware and Hudson Co. partraukė į Parsons, Pa., keletą šimtų vyrų, idant jie dirbtų tų kompanijų mainose.

Mat, Pennsylvania Coal Co. darbininkai straikuoja jau nuo poros savaitių, už tai kitos kompanijos stengiasi kuodaugiausia anglies išimti, idant jos niekur nepristigtų.

MOTERIŲ LAIKRAŠTIS.

Gavome nuo p. Marės Viskoškienės iš Chicago atsišaukimą į lietuves moteris. Neturėdami vietos, negalime įdėti viso raštelių, paduodame tik jo turinį.

Lietuvėms reikalinga turėti savąjį laikraštį, panašų, kaip turi tokius laikraščius svetimtautės. Laikraštis būtų kelrodžiu į platesnį savo reikalų pažinimą ir uždavinių atsiekimą, kaip šeimynoje, taip ir kitokiame gyvenime.

Moterių priedermės yra daug skirtingesnės, kaip vyrų. Nuo moterių priklauso mūsų tautos ateitis Amerikoje, nes nuo jų priklauso geras kudių išauklėjimas; nuo moterių priklauso taip-pat šeimynos laimė, sveikatą, namų skaistumas ir malonumas. Tiems reikalams pašvestas laikraštis galės būti kelrodžiu ir šitame atžvilgyje. Jisai supažindins moteris su jų priedermėmis ir pamokins ne vieno gero dalyko. Bet supažindins dar su kitais reikalais — jis apims ir platesnius reikalus, veikiamus ir idealiskus, ir plačią moterių gyvenimo peržvalgą. Jis nebus vienpusiškas nei partyviškas — bet visuomeniškas moterių laikraštis.

Viskas tas prigulės nuo pačių moterių: jei jos suprantą šį reikalą ir pripažįsta jį naudingą, tai jį parems, ir toks laikraštis įvyks. Jeigu iš kelių dešimčių tūkstančių Amerikoje gyvenančių lietuvačių atsiras atsakomas skaičius norinčiųjų paremti šitą reikalą, tai laikraštėlis, kad ir nedidelis, išeis. Nuo laikraščio ėmėjų prigulės ir jo didumas. Tarp mūsų dar nėra labdarių, tai-gi visas laikraščio pasilaikymas turės remties ant prenumeratos.

Todėl pirmiausiai reikalinga žinoti, kiek rasis lietuvių moterių, kurios prisizadės tokį laikraštį užsirašyti. Lai kraščio kaina nebus didesnė, kaip vienas doleris už metus. Jeigu ėmėjų skaičius daugintųsi, laikraštis didintųsi ir tobulintųsi, bet kaina pasiliktu vis vienoda. Laikraštis būtų mėnesinis, žurnalo išvaizdos.

Moterių, pritariantių šitam užmanymui, meldžiame parašyti privatiškus laiškelius su prizadėjimu, kad žinotume, kiek tokių moterių rasis, nes be tam tikro užsisakytųjų skaičius negalime nieko pradėti. Laiškeliai, pritariantieji šitam sumanymui, bus palaikyti prizadėjimais prenumeratos. Su atsakymais reikia nesivėluoti. Butų gerai juos gauti prieš pabaigą liepos (July) mėnesio šių metų.

Reikia siųsti antrašu:

Marė Viskoškienė,
2825 Union Ave.,
Chicago, Ill.

KONCERTAS.

Nedėlioje Sans Souci parke skaitlinga Oppenheim'o orkiestra griež bažnytinę muzikę. Tą dieną įėjimas į parką dykai. Parkas šįmet puikiai įrengtas, atsilakan tieji gali smagiai laiką praleisti.

KATRIUTĖ.

TRIVEIKSMIS DRAMOS PAVEIKSLĖLIS IŠ LIAU-
DIES GYVENIMO.

Lenkiškai parašė KARVATOVA.

Vertė A. VĖGĖLĖ.

Eiles sudėjo A. ŽALVARNIS.

(Seka)

Darata. Katriutė yra nedrąsumo pavyzdys, Rožė gi išdyki ir perdrąsi. (Į šalį) Koks tai geras vaikinai, nors jaunas, tečiaus gali nuspręsti dorybę. (Balsiai) Pranuk, gaila man tave liudną čia palikti. Eikime drauge vakarienės valgyti ir pasilinksinti midum, eiva, nes aš turiu eiti, kadangi Jokūbas gali ateiti manęs pašaukti.

Pranas. Palik mane čia, Darata; čia man geriau... tik vieno prašau tavęs.

Darata. Ko, mano mielas vaikelis?

Pranas. Niekam nesakyk apie mūsų pasikalbėjimą, nesakyk žmonėms, jog myliu ją kaip beprotys! (Užsidingia delnais veidą.)

Darata. Pranuk, Pranuk!

Pranas. Viešpatie neapleisk manęs!

(Už scenos girdėti Jokūbo šauksmas: Darata! Darata!)

Darata. Jau turiu eiti, šaukia mane. Pranuk, nusi-ramink.

Pranas. Pasimelsk už mane, Darata.

Darata. Gerai, doras vaikelis, tečiaus ir tu dar būsi laimingas! (Išeina pro kairiąsias duris.)

SCENA VII.

Pranas, paskiau Rožė ir Jonas.

Pranas. Laimingas! aš? Neikuomet, nes esmi našlai-
tis! Nors dori žmonės priglaudė, visgi našlaičiu ir pasi-
liksiu... Mano tėvynė ir laimė ne žemė (rodydamas augš-
tyn), bet dangus! (Žiuri išsikoręs pro langą.)

(Pro vidurines duris smarkiai įeina Rožė, paskui ją Jonas; abudu eina scenos prišakin, nematydamu Prano.)

Rožė. Jonai, nepersekiok manęs; eik sau pas savo Katriutę, kurios žiedą ant piršto turi!

Jonas. Rožė, Rožyte, tik vieną žodelį! Žinai, jog ta-
ve už visas labiau myliu!

Pranas (piktai į šalį). Ką girdžiu? Ar tokį tai žmo-
gų myli Katriutę?!

Rožė. Tais pačiais žodžiais prisiekei Katriutei, o da-
bar drysti man juos atkartoti?!

Jonas. Tėvas verčia mane... Negaliu mylėti Kat-
riutės... tu viena mano saulele! Rožyte!

Rožė (pertraukdamą). Niekšas esi, nes nors jos ne-
myli, bet dėl pinigų nori vesti ją!

Jonas. Suprask mane, Rožyte, tėvas liepia — aš tu-
riu klausyti.

Rožė. Tu, niekam vertas žmogau, leidies vedžioti sa-
ve už nosies ir apgaudinėjai kitus!

Jonas. Matai, kad esmi nelaimingas... paguosk ma-
ne ir mylėk!

Rožė. Taip, norėtum pažaisti su manim, o vesti Kat-
riutę... ačiu! (Trepši koja ir eina).

Jonas (maldaujančiu balsu). Rožyte, neatsitrauk nuo
manęs taip užsirūstinus. (Eina paskui ją. Abudu išeina).

Pranas (supykęs). Kraujas verda gyslose matant Jo-
ną. Tai jis ketina būti mano mylimosios Katriutės vyru,
jis turi būti brangiausiojo mano turto globėju?! (Po va-
landėlės) Ne, nedaleisiu to! Eisiu pas Jokūbą, išpažinsiu
kaip tėvui... Ne, negaliu to padaryti... palūkėsiu. Bet
einu sekti jį... Ne... ir tai negalima, nedarysiu to. Die-
ve, Dieve, padėk man, sergėk mano Katriutę! Tu gi, la-
traai, prisiekiu, atsakysi man už kiekvieną padarytą Kat-
riutei skriaudą! (Išbėga pro vidurines duris.)

Toliaus bus.

REDAKCIJAI PRISIŪSTI LAIŠKAI.

Pittston, Pa.

Gerbiamoji "Draugo" Redakcija!

No. 21 Jūsų laikraščio patilpo neteisinga žinia. Ka-
dangi laikraštiniuku suvažiavimas yra nutaręs bausti me-
lagius korespondentus, tai aš pasitikiu, jog ir jūs prisilai-
kydami to nutarimo, neteislingam savo korespondentui už-
dėsite atsakančią bausmę, darodžius jo prasikaltimą.

1) Jūsų Reporteris pamelavo, jog aš laikau galante-
rijos krautuvėlę. Šia prekyste čion užsiima mano arti-
mas kaimynas, tulas Fegelman, dievobaimingas žydėlis. Va-
ryti konkurenciją prieš kaimyną aš laikau nusidėjimu
prieš visoki bizenes. 2) Mano "pančiakos ir kiti geresni
daiktai" tapo išvogti tuom tarpu, kada aš po ilgo dienos
darbo sunkiai miegojau (patėmiju, jog aš miegu ant an-
trų lubų). Mat, aš permačiau, jog retoji viešnia, Halley'o
kometa, ant mano nelaimės tą naktį nepasirodys, nes rū-
sus debesys buvo uždengę jos skaistų veidą. Atidėjus į
šalį klaidingą laikraštyje padavimą, aš pilnai tikiu, jog
jūsų Reporteris yra tris kartus gudrenis už vietinę Pitts-
ton'o policiją. Tai-gi jei Reporteris apsiimtų piktadarius
susekti, tai už sąžinišką pasidarbavimą ypatiškai, ar per
laikraštį, prižadų priderančiai atlyginti. Tikiu, jog šis
mano atsiliepinimas tilps Jūsų garbingame laikraštyje. Šir-
dingai dėkavodamas už simpatiją, liekuosi su pagarba.

Jurgis Kozakevičius.

Redakcijos Priešas. Su mielu noru įalpiname p.
Kozakevičiaus atsiliepinimą. Buvome besirengia smarkiai
pabarti Reporterį už tokį skaudų įžeidimą Pittstono pirk-
lio, bet jis kaip pradėjo teisintis įvairiais budais: žinią,
girdi, sėmiau iš anglišku dienraščių, girdėjau nuo žmonių,
mačiau p. Koz. krautuvėlėje kelnų, marškinių, pančiakų,
kaklaryšių, čeverykų ir kitokių daiktų — kad mes emė-
me ir atsileidome. Tikimės, jog ir p. K. taip-pat dovanos
lengvai mūsų bendradarbiui ypač, kad p. K. turi labai
gerą širdį, kas matyti kad ir iš to, jog jis laiko nusidėji-
mu stoti konkurencijon su dievobaimingu žydeliu.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

K. Šeštokui, Valparaiso, Ind. — Tamstos "Atsakymas Debesylui" nėra jokių atsakymu. Nei Maironis, nei Daukantas nei kas kitas (kurio pagelbos šaukiesi) neišteisina tamstos pasakymo, buk Lietuva nustojo savystovios valstybės per... kryživius. Ligišiol buvo manoma, kad kryživiai prisidėjo prie Lietuvos sudruginimo ir pavertimo jos valstybe, o ne ją pražudė. Tamstai polimizuoti nesiseka — velyk mesk tą amatą šalin. P. Debesylas klausia, kokias knygas platino po Lietuvą kryživiai, o tamsta atsakai ne apie kryživių, bet jezuitų knygas, da-gi vadini tąs knygas šlamštais, neišvardindamas nei autorių nei knygų, iš ko pasirodo, jog tamsta nežinai nieko nei apie jezuitus (ir kitus "zokonikus") nei apie jų parašytas knygas. Rašant, kritikuoiant, arba atsakinėjant reikia visados buti rimtu... Bet dėja, rimtumo visai nematyti tamstos atsakyme. Kartais išrodo, lyg tamsta nežinotum, kas yra krikščionybė, kas altruizmas, kas kalvinizmas, kas jezuitizmas, kas kitokie — "izmai" ir "ybės". Žinoma, nėra nei priežasties reikalauti nuo tamstos, kad žinotum, kas yra mokslas, kas prietarai. Jeigu žmogus pradeda kariauti žodžiais, kurių tikros prasmės nesuima, tai gali prirašyti visokių nesąmonių ir da-gi savinties sau visą tiesą. Niekas jo neperkalbės, niekas neįtikis... Tamsta esi tokiame padėjime. Mums gaila, kad tamsta manai, buk tamstos pirmasis raštelis "Tėvynėje" ir dabartinis "Atsakymas Debesylui" yra pilni visokios išminties ir tiesos. Artesnis susipažinimas su dalykais, kuriuos tamsta išniekini, labai tamstai pravertėtų. Tamsta regimai neini pamokslų klausyties, nei nebandai susipažinti su katalikų bažnyčios mokslu. Daug "mokslų" ir "prietarų" išgaruotų iš tamstos galvos, jei tik pabandytumei susipažinti su tais dalykais, kurių nepažįsti.

Rankraščių mūsų negražiname savo lėšomis.

F. Starinskui, So. Boston, Mass. Butų buvęs geras straipsnelis, bet atėjo per vėlai. Dabar, po seimo, jis neturi vertės. Dėlto jo ir nededame.

75-os kuopos Viršaičiams. Ir atėjo pervėlai ir atsižymi asmeniškumais. Pagalios visas dalykas galėjo išsiaiškinti seime. Per vėlu dėti į laikraštį.

Tautietai! Jei reikia Tau statyti nauji namai, ar taisyti seni, tai žinok, kad tatai atliks kuogeriausiai kontrakterius MIKAS SLAPIKEVIČIUS, New Philadelphia Pa.

Nauja Knyga—Biblija—arba šv. Raštas išleistas KUN. S. PAUTIENIAUS.

Tik vienas šitas šventaraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui

Adresas: REV. S. PAUTIENIUS,

GIRARDVILLE, PA.

A. UZUMECKIS,

Lietuvis Graborius ir Balsamavotojas.

Viską išpildo geriau ir pigiau negu svetimtautis.

Persamdo karietas vestuvėms, krikštinoms ir t.t.

Priima lavonus ir iš kitų miestų.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

324 WHARTON, ST. PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:

Bell Lombard 27—39 A. Keystone Main 42—18 D.

TĖMIKYTE LIETUVIAI!

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautiečių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:

JONA NEMETH'A,

3 N. MAIN STR., WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą prižiūrėjimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos būtų pirkę laivakortes. Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasaulyje.

DR. I. W. MENDELSON,

Lenkiškas Gydytojas.

PRIEMIMO VALANDOS: 8—10 iš ryto, 3—4 po piet, 7—8 vakare.

50 South Washington St. Wilkes-Barre, Pa.

Peoples telephone 1585. Bell telephone 756.

Swalm Hardware Co.,

No. 21 North Centre Street,

POTTSVILLE, PA.

Įvairiausi geležiniai daiktai, tepalai, stiklas, dudos, plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.

JUOZAS SUKIS,

Geriausias fotografistas visoje apylinkėje.

Norinčius priėma mokytis ant fotografo. Visi lietuviai privalo traukti savo paveikslus pas viengentį.

9 WILLIAM ST. PITTSTON, PA.

FABIOLA,

Garsi kardinolo Wisemano apysaka. Vertė Vytas Kaina 1 doleris. Imantiems daugiau, kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nušimtis.

Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,

312 S. 4th St.,

BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŠKAS DZIEGORMEISTERIS.

Parduodu tikro aukso laikrodelius, gvarantuojamus 25 metams. Lenčiugelius ir gražius žiedus. Armonikas ir visokius muzikališkus instrumentus, albumus su muzika, akuliorius, revolverius, britvas, pocket books vyrams ir moterims. Visokias knygas, rašančius, škaplierius, kryžiorieš Kaledasleidžiu už pusę prekės ir įkitus miestus siun-

ANTANAS PUTIRSKAS,

144 W. Market Street,

Scranton, Pa.

OFFICE NEW PHONE 37.

RESIDENCE 1100.

LIETUVIŲ ADVOKATAS

JONAS S. LOPATTO

47-48-49 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa. ..

Norintieji pasiskolinti pinigų ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

Naujas Telefonas 1005. Senas Telefonas 659.

DR-AS ALBERTAS KAUFMAN,

—: GYDYTOJAS IS LIETUVOS. :—

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsisenėjusias chroniškas vyrų, moterų ir kūdikių ligas. Galima susikalbėti, lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai.

51 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGO"

SPAUSTUVĖ

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA PIGIAI

UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"

314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

F. J. Gillis,

Pas jį galima gauti visokių torielkų, bliūdų, stiklų, puodų, liampų ir visokių virtuvei reikalingų daiktų. Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti.

102—104 S. MAIN ST., WILKES-BARRE, PA.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE, WILKES-BARRE, PA.

KAPITOLAS \$150.000. PERVIRŠIS \$375.000.

Moka 3-čią nuosimtį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietų, subatomis nuo 9—12 vidurdienyje.

Galima susikalbėti lenkiškai.

DR. ALFRED J. WENNER,

77 South Washington Str.

Wilkes-Barre, Pa.

Union Ticket Agency

Seniausia Lietuviška Banka Scrantone ir Visoje Aplinkinoje

Agentura Laivakorčių ant Geriausių Linijų

Siūnčia Pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismams.

Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9- val. vak.

Nede oje: nuo 10-tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

ADOLF BLAU, Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa

Taip-gi turime savo krautuveje daugybę visokių maldaknygių ir svietišku knygų visokiame kalbose

TELEFONAI: Naujas 308 — Bell 662

VIENATINĖ LIETUVIŠKA DIDELĖ KRAUTUVĖ.

Geriausių armonikų, skripkų, klarnatų, koncertinių trubių ir daugybė visokių muzikališkų instrumentų. Puikiausių dzigorėlių, lenciugėlių, visokių gražių žiedų, laketų, spilkų, koldikų, gerų britvų, drakvojamų mašinukų, albumų, revolverių, križių, ražančių, škaplerių, guminių literų, istorijų, dainų, pasakų ir visokių maldaknygių. Gražių popierių gromatų rašymui tuziną už 25c., 5 tuzinai už \$1.00. Dailių atidaromų alatoriukų ir pavinėlavonių siuntimui į Lietuvą. Atsiųsk savo tikrą adresą ir už 5c. markę, o apturėsi No. 3 Katalogą su 450 paveikslų ir 1000 visokių naudingų daiktų. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klasės o prekės pigesnės kaip kitur; orderius išsiunčiu greitai į visus Amerikos, Kanados ir Anglijos kraštus. Kviečiu visus atliankyti su visokiais pirkiniais ir orderiais pas

K. VILKENWICH,

112 Grand St.,

St. Dep. D.

Brooklyn, N. Y.